BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
10 D
28

μ

Digitized by Google

6.10.D.28

POMPONIVS GAVRICVS SVPER ARTE POETICA HORATII.

EIVSDEM LEGIS POETICAE EPILOGVS VIDELICET.

¶ Grecos Poetas tanq; Duces ſequi oportere.
¶ Catalagos ſiue Epytaphios ipſorum adijcit.
¶ Qui nam ſint Quos imitari debemus.
¶ Poeticæ reipublicæ q̃ Auguſta ſit dignitas.
¶ Quemadmodum ex tot diſsipatis monumẽtis quãta Romanorũ uirtus fuerit.
¶ Ex ijs uero duntaxat optimates recenſet ut intelligantur patria, genus, etas, facta ſingulorum.
¶ Qui theologiam ſcripſerunt.
¶ Qui futura fata uerſibus ediderunt.
¶ Qui rerum geſtarum hiſtorias enarrarunt.
¶ Qui rerum naturam explicarunt.
¶ Qui bene uiuendi leges carminibus tradiderunt.
¶ Qui elegiam celebrarunt.
¶ Qui tragœdiam, ſatyram, & comœdiam excoluerunt.
¶ Qui iambos, lyricos atq; Aſmata cecinerunt.
¶ Qui hymnos, encomia, epythalamia, Monodias epicedia, epytaphia, atq; epygrammata compoſuerunt.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

6.-10. D. 28

D. Io. Baptiſta: Flauius Aquilanus Studioſis.

QVisquis poeta maximus fieri cupis
Horatij Poeticam artem perlegas:
Quod ſi quid incidat tibi notum minus
Id Gauricus Pomponius probe explicat,
Non ſingula quidem uerba, ſed ſententias
Numeris ſolutis ſimplici docens ſtilo
Ne tempus in minimis uagus fruſtra teras,
Interpretes priſci ut facere ſolent boni.

D. Franciſci Sanſonii ſiculi pſi Tetraſticon.

OMnia que Flacci ſic quondam ſenſa latebant
Vt uix e tenebris delius eliceret,
Diſpulit horrendas fulgenti luce tenebras
Gauricus inſignis, Gloria parthenopes.

¶ Illuſtriſſimo Principi, Ampliſſimoq; Pont: Cardin: Alexandro Farneſio. S. R. E. Vicecācellario Digniſſimo Octauianus Canis Bonon. Foelicitatē.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ARTEM Poeticam, *Alexander Farneſi Cardin: Auguſtiſſime, quam primam olim philoſophiam fuiſſe perhibēt. haudquaq̄ aſpernandam eſſe arbitror, Nam & ea complectitur que ad pacem, queq; ad Bella pertinent, Quin etiam de Deo, ſuperniſq; cœlorum motibus, eorumq; cauſis, elegantiſſime pertractat, Mores. affectiones, reſq; etiam Gerendas, cum iucunditate, & hilaritate præcipit, noſq; ad optimam uiuendi rationē deducit, Summos præterea Oratores ueterū poetarū dogmata (uel ad Finem cauſarum, uel ad ornamenta eloquentiæ) aſſumpſiſſe legimus, ob eamq; cauſam Græci fermè omnes proprios filios, Tum Poetica, Tum mathematicis diſciplinis, in primis teneriſq; Annis ſub optimis præceptoribus erudiendos curauerūt, Nō immeritò igitur ī artis poeticæ libello quē Horatius cōuni omnium conſenſu doctiſſimus edidit, Rogatu Franciſci Puccij Florentini oratoris eximij q̄ illi ſub obſcurior uideretur, Pomponius Gauricus uir quidem utriuſq; linguæ diſertiſſimus non Grāmaticorum quidē more (ut ipſemet in eius epiſtola teſtatur) uerba ſingula proſequendo. ſed ipſas ſententias ſummatim colligendo, quaſi Horatius ipſe reſolutis numeris, Piſones ſuos alloqueretur, hoſce commentariolos ſcripſit, Qui quum apud paucos reperirentur, opere præcium Duxi, ad ſtudioſorum utilitatē illos Typographis excudendos traddere, & ſub tuo Foelici nomine in lucem mittere: Adiecimus autem ipſius horatij Carmina (ut ſtudioſi melius intelligant) que ipſe Pomponius, breuitatis cauſa, ommiſerat, Accipe igitur meum hoc munuſculū (Farneſi Decus noſtrum) alacri animo, Benigno uultu, & ea (qua ſoles) humanitate, quum tuæ partes ſint, ſemperq; fuerint, Bonarū litterarum ſtudioſos iuuare ac Fouere, Vale perpetuo Foelix.*

POMPONII GAVRICI DE ARTE POETICA AD FRANCISCVM PVCCIVM FLORENTINVM.

SAEpe quidem mecum ipſe cogitaueram Pucci quonam modo tuam in me ueterem beneuolentiam, ac meam erga te ſummam obſeruantiam apertiſsime teſtificari deberem, ſed qũ nihil plane ſucceſsiſſet: fateor equidem ita me compoſuiſſe: ut non nimis ſollicitns eſſem, occaſionem autem ſi qua interuenerit libenter arriperem. Ecce uero ita ſors tulit: ut quum In hortis Mecenatianis deambulando: de latinis Poetis quos ille aluerit differeremus & ad Horatium Flaccum deueniſſemus: diceres tu in eo libello in quo Poetica præcepta traddantur: uideri ſubobſcuriorem: ut que præcipiantur: plane nec ipſe diu percipere potueris. nec qui percepiſſe uideretur quemq̃ adinueneris. Rogareſq; me qui contra nihil in illo mirabilius delaudarẽ aperteq; non libellum ſed poetarum unionem illum eſſe prædicarem: uti que præcipiuntur: ſi quo modo poſſem: oſtendere non grauerer. QVOD. quum libenter facturum me recepiſſem ita recepi. ut non Crammaticorum more: tibi ſenſus ipſos explicarem: quod in aliijs quibusdam cõmentariolis fecimus: ſed tantummodo præcepta ipſa colligerem: & quid ille commonuerit: enarrarem. Itaq; quum & hoc qua ratione melius fieri poſsit, animo reuoluerem: placuit horatium ipſum ita tibi loquentem inducere: ut reſolutis numeris: & idæis permutatis Piſones ſuos edocentem audire uidearis, ſcis enim quam ineptiſsima res ſit ſi poetarum uerſus in ſua uerba reſoluas.

QV: HORATII FALCCI DE ARTE POETICA AD PISONES.

HVmano capiti ceruicem pictor equinam
Iungere ſi uelit, & uarias inducere plumas
Vndiq; collatis membris, ut turpiter atrum
Deſinat in piſcem mulier formoſa ſuperne,
Spectatum admiſſi riſum teneatis amici?
Credite Piſones iſti Tabulæ fore librum
Perſimilem, cuius uelut ægri ſomnia, uanæ
Fingentur ſpecies, ut nec pes, nec caput uni
Reddatur formæ. Pictoribus atq; Poetis
Quidlibet audendi ſemper fuit æqua poteſtas
Scimus, & hanc ueniam petimusq;, damusq; uiciſſim
Sed non ut placidis coeant immitia, non ut
Serpentes Auibus geminentur, Tigribus Agni.

Exordiũ ab exẽplo rei ieptæ ac primũ præceptũ de ακολουθιας et conueniẽtia vniuerſi operis.

Critici iudicabant de aliorũ ſcriptis, ex quibus fuiſſe videtur horatius.

PRimum igitur Inquit Piſones: ſi optimorum Pœtarum nomen conſequi ſtuderis: quam maxime uobis cauendum eſſe puto: id quod in omnibus rebus agendis ſolet eſſe primum. Ne uelut egroti quum ſomniant uanas idæas mente concipiatis. Tale ſiquidem opus futurum eſt: quales eius ſpecies animo præuolitauerint. Nunq̃ enim aut Phidias Olympium Iouem tam digne finxiſſet: aut apelles cois Venerem tam præclaram pinxiſſet: ni formas illas animo præuidiſſent. Ridebitur quidem Poetæ liber: qui uanas ſpecies comminiſcitur: haud aliter q̃ Pictoris tabula: que monſtrum aliquod non antea uiſum exhibeat. Habere enim oportebit: ſi hominem reddere uolet ſpeciem hominis: ſin autem equum: equi. Nam quod aiunt Pictoribus ac poetis licere quòd uelint: ea tenus licet: quatenus a natura non recedant. abſurdiſſimum enim ut cuius natura ſit humilis ac grauior: uideatur ſublimis ac leuior: cuius uero immitis ac ſæuior: uideatur eſſe facilis ac manſuetior.

De ſpeciebꝰ cõcipiendis.

Secundum præceptum vt œconomia ſibi per omnia conſtat, & nihil fiat niſi ſuo tempore.

INceptis grauibus plerunq; & magna profeſſis
Purpureus, late qui ſplendeat, unus, & alter
Aſſuitur pannus, cum lucus, & ara Dianæ,
Et properantis aquæ per amoenos ambitus agros,
Aut Flumen Rhenum, aut Pluuius deſcribitur arcus.
Sed nunc non erat his locus, & fortaſſe cupreſſum
Scis ſimulare. quid hoc? ſi fractis enatat expes
Nauibus ære dato, qui pingitur? amphora cæpit
Inſtitui, currente rota, cur urceus exit?
Deniq; ſit quod uis ſimplex duntaxat, & unum.

De Totius operis æquabilitate.

SED & cauendum ne inepti eſſe uideamini ne ſcilicet quum magna dicturos profeſſi fueritis in minima queq; dilabamini: id enim eſſet haud multo ſecius quam ſi triumphalem in habitũ exituri purpureas lacinias in ſordida toga conſutas haberetis. Suus enim unicuiq; rei dandus eſt locus: deſcribendus Fluuius: deſcribendus & Arcus cæleſtis: Regioq; non niſi tunc quum ipſa res expetere uidebitur. De propoſito. *Nunq̃ autem uobis erit a Propoſito diſcendendum: & in ijs que parerga dicuntur immorandum: ut nec Pictori qui naufragium accepta pecunia ſit picturus. Rideretur enim ſi quum ita naufragum hominem pingere deberet ut uideretur: auulso temone: defracta malo: uelisq; diſciſſis: ſpẽ ſalutis nullam habere: nihil quidem horum pingat que oporteret. ſed cupreſſum & quæ à Pictoribus ipſis longinquæ regiones appellantur. Figulus etiam derideretur ſi quum Amphoram inſtituerit: exiret in urceum, Cuiuſlibet enim artis proprium hoc eſſe debebit: ut in eodem ſemper opere perſeueretur.*

Tertium Ne quid virtutis & vitii affinitate peccetur.

MAxima pars uatum pater, & Iuuenes patre digni.
Decipimur ſpecie recti, Breuis eſſe laboro,
Obſcurus fio. ſectantem leuia, nerui
Deficiunt, animiq;, profeſſus grandia turget.
Serpit humi tutus nimium, timiduſq; procellæ.

QVOD autem pleroſq; decipere conſueuit: prouidendum ne recto iudicio decipiamini: ne ſcilicet dum ſtili Breuitatem ſequi ſtudetis, in proximum uitium: obſcuritatem incidatis, ne dum leuiorem amatis eneruatum potius commoſtretis. aut dum grandiorem ipſum profitemini: in turgidiorem aſſurrexiſſe uideamini. Contraq; dum hunc euitatis: in humiliorem recidatis: ſic autem habetote optimum illum uideri ſtilum qui eius rei de qua agitur naturam imitabitur. De ſtilo.

QVI uariare cupit rem prodigialiter unam,
Delphinum ſyluis appingit, fluctibus aprum.
In uitium ducit culpæ fuga, ſi caret arte
Aemilium circa ludum faber imus & ungues
Exprimet, & molleis imitabitur ære capillos.
Infelix operis ſumma, quia ponere totum
Neſciet, hunc ego me (ſi quid componere curem,)
Non magis eſſe uelim, quam prauo uiuere naſo
Spectandum nigris oculis, nigroq; capillo.

4. vitanda affectata eloquentia ne in ineptias icidat & portentum quoddã uideatur.

CONTRA uero prodigium, qui ſimplicem rem diuerſam efficere conabitur: Exempli gratia. ſi quis Pictor in mari pingeret aprum: in ſyluis uero delphinum: quæ ſuapte natura fieri nullo modo poſſunt. Ne uero dum culpam hanc effugere ſtudetis: ita rudem ſtilum faciatis ut merito repræhendi poſſitis: Techna enim eſt quedam in omnibus adhibenda: ut quid unam quamq; rem deceat diligentiſſime diſpiciatis: Diſpiciendum autem In primis ut totum id quod Inſtitutum eſt opus perficiamus: non autem circa nullius momenti res friuolas quæ addi reſecariq; poſſunt, pluſq̃ oporteat inſiſtamus. multo nanq; melius eſt in ipſa re ſi quid peccatum ſit poſſe caſtigari q̃ prorſus nihil qđ ſpectari mereatur extare. Etenim Ego: ſi qua Poetæ mihi ſtatua ponẽda foret: malim illã fabricari ab eo qui me fingeret naſo duntaxat recuruo: reliqua uero corporis ſpecie ut uiderer eſſe uiuus: quã ab illo ipſo Fabro qui nihil aliud preterquam ungues et capillos imitaretur.

Argumentum ſuo cuiq; ingenio idoneũ deligendum.

SVmite materiam ueſtris qui ſcribitis æquam
Viribus, & uerſate diu, quid ferre recuſent,
Quid ualeant humeri. cui lecta potenter erit res,
Nec facundia deſeret hunc, nec lucidus ordo.

Decorum ordinis in carmine.

Ordinis hæc uirtus erit, & Venus, aut ego fallor,
Vt iam nunc dicat, iam nunc debentia dici
Pleraq; differat, & præſens in tempus omittat.
Hoc amet, hoc ſpernat promiſſi carminis autor.

De Inuentiõe.

INuenienda uero uobis ſcribendi materia erit: non abſurda: non aſpera: non longius a cottidiana conſuetudine remota: ſed que conueniat: que ornamenta ſuſcipiat: quam et uos pulcherrime cognitam habeatis. & conſtanter ſubſtinere ualeatis. Sic enim quemadmodum diſpoſitio tractanda ſit melius intelligetis: & rem ipſam multo conuenientius eloqui poteritis.

De diſpoſitiõe.

Dipoſitionis autem poeticæ uirtus (niſi fallor) eſt hec. ut ne a principio longam hiſtoriam repetamus: ne ue ad finem uſq; perducamus. ſed horum Intermedia ſic enarremus: ut & que præceſſerint: & que ſubſecuta ſunt aliquo modo ſignificemus: quedam enim ſunt nobis retinenda: quedam & relinquenda.

Parce & appoſite nouis uocabulis utendũ & antiquis.

IN uerbis etiam tenuis, cautusq; ſerendis.
Dixeris egregie, notum ſi callida uerbum
Reddiderit Iunctura nouum, ſi forte neceſſe eſt
Iudicijs monſtrare recentibus abdita rerum, &
Fingere cinctutis non exaudita Cethegis
Continget, dabiturq; licentia ſumpta pudenter.

De eloqutione.

DE compoſitione uero quid nam aliud uobis ego præcipiam? niſi ut omnem ueſtram diligentiam adhibeatis: ipſa Periodus iunctuaq; membrorum artificioſiſſima: uerba uero uſitatiſſima: delectiſſimaq; uideantur.

Et noua,

ET noua, ficta'q; nuper habebunt uerba fidem, ſi
Græco fonte cadant parce detorta, quid autem
Cæciliò, Plautoq; dabit Romanus, ademptum
Vergilio, uarioq;? Ego, cur aquirere pauca
Si poſſum Inuideor? cum lingua catonis, & Enni
Sermonem patrium ditauerit, & noua rerum
Nomina protulerit? licuit ſemperq; licebit
Signatum præſente nota producere nomen,

Noua dixi inuideor, quum de nouis verbis fingẽdis loquitur.

QVOD ſi forte fingenda quedam uobis erunt: propter patrij ſermonis egeſtatem, ut Lucretius ait: uerba non uſitata. licebit quidem uobis piſones: ſed quàm modeſtiſſime: recipientur etiam atq; uſu fient molliora: ſi ab ipſa Græcoꝝ nominum origine ſint deriuata. nam ſi poteſtas ea Cecilio Plautoq; maioribus eſt conceſſa, cur et uobis poſterioribus denegabitur? ſi Ennius Catoq; tam multa rebus noua uocabula compararunt: cur et nos non poterimus pauca? Semper quidem Piſones & licuit & licebit hominibus nouum aliquod a communi conſuetudine non diſſonans, proferre uocabulum: ceu & Principibus ſua nota præſentem ſignare pecuniam: uerborum ſiquidem ratio eadem eſt atq; ipſorum hominum natio: quei ut ait Homericus Glaucus: ueluti folia intercidere et enaſci ſolent,

VT ſyluæ folijs pronos mutantur in annos:
Prima cadunt, ita uerborum uetus interit ætas,
Et Iuuenum ritu florent modo nata, uigentq;
Debemur morti nos, noſtraq;, ſiue receptus
Terra Neptunus, claſſeis Aquilonibus arcet.
Regis opus, ſterilisq; diu palus, aptaq; remis
Vicinas urbeis alit, & graue ſentit aratrum,
Seu curſum mutauit iniquum frugibus Amnis
Doctus iter melius. mortalia facta peribunt,
Nedum ſermonum ſtet honos, & gratia uiuax,
Multa renaſcẽtur, quæ iam cecidere, cadentq;

Exẽplo probat omnium rerum eſſe viciſſitudinem quamdam

Quæ nunc ſunt in honore uocabula, ſi uolet uſus,
Quem penes arbitrium eſt, uis, & norma loquendi,

NEq; uero mirum ſi et uocabulorum ætas intereat, quum & res ipſas (quarũ ſunt nomina) quottidie mutari uideamus. Multis enim In locis ubi prius fuerat terra, nunc mare, ubi quondam Mare*, nunc terra.* Itaq; *quó ad eius fieri poterit, utendum moneo uerbis præſentibus & quam uſitatiſſimis. Omnis enim bene loquendi uis, eſt ab uſu conſuetudineq; petenda.*

De verſu hexametro.

Res geſtæ, regumq́;, ducumq́; & triſtia bella,
Quo ſcribi poſſent numero, monſtrauit Homerus.

De elegiaco ſeu pentametro.

Verſibus Impariter *iunctis querimonia primum,*
Poſt etiam incluſa eſt uoti ſententia compos:
Quis tamen exiguos elegos emiſerit auhtor,
Grammatici certant, & adhuc ſub iudice lis eſt.

Iambici carminis Inuentum.

Archilochum Proprio *rabies armauit iambo*
Hunc ſocci cepere pedem, grandeſq; cothurni
Alternis aptum ſermonibus, & populares
Vnicentem ſtrepitus, & natnm rebus agendis.

Lyrici carminis officium.

Muſa dedit fidibus diuos, pueroſq; Deorum,
Et pugilem uictorem, & equum certamine primum
Et Iuuenum curas, & libera uina referre,

Ne præpoſteeo ordine & ſtilo abutamur.

Deſcriptas ſeruare uices, operumq; colores.
Cur ego ſi nequeo? ignoroq;, poeta ſalutor?
Cur neſcire pudens, praue, quàm diſcere malo?
Verſibus exponi Tragicis res comica non uult.
Indignatur item priuatis, ac propè ſocco,
Dignis carminibus narrari cœna Thyeſtæ.
Singula quæq; locum teneant ſortita decenter.
Interdum tamen & uocem Comœdia tollit.
Iratuſq; chremes tumido dilitigat ore:

Eos affectus in ducendos qbꝰ velis ſpectaterum affici.

Et tragicus plerunq; dolet ſermone pedeſtri.
Telephus, & Peleus, cum pauper, & exul uterq;,

Proijcit ampullas, & ſeſqui pedalia uerba,
Si curat cor ſpectantis tetigiſſe querela.

INtelligendum autẽ eſt rebus ipſis nũmeros accomodari oportere. Rerum ſiquidem geſtarum hiſtoriam homerico uerſu ſcribere debebitis Elegiaco *autem (nam quis eorum* author *fuerit* Incertum) *querimonias amoresq; concludetis. Maledicentiã uero* Archilochio *iambo componetis, qui pes & Comicis pariter &* Tragicis *eſt acceptus, ſiquidem ad quottidiani ſermonis imitationem aptiſsimus, & ad res* Regum *explicandas accomodatiſsimus, Deorum laudes, Athletarum, Olympionicarumq; uictorias Pindaricis ludos Ebrietatesq; Anacreonticis rithmis referetis, Hæ namq; leges omnino uobis tamq̃ pictoribus ſuæ deſcriptiones erunt obſeruandæ.*

Nũeros ad materiam accomodandos.

NOn ſatis eſt pulchra eſſe poemata, dulcia ſunto,
Et quocunq; uolent, animum auditoris agunto.
Vt ridentibus arrident, ita flentibus adſunt
Humani uultus, ſi uis me flere, dolendum eſt
Primum ipſi tibi, tunc tua me Infortunia lædent
Telephe, uel Peleu, male ſi mandata loqueris
Aut dormitabo, aut ridebo. Triſtia moeſtum
Vultum uerba decent, iratum, plena minarum.
Ludentem, laſciua, ſeuerum, ſeria dictu.

Affectuũ motu ex oratione.

SED Quoniam non eſt ſatis quempiam cenſeri pictorem ob hocq; figuras deſcribat, niſi colores etiã ſuos addat. Ita nec Poeta nominandus eſt is qui librum ſuis ornamentis diſtinguere ac uariare neſciat. Enim uero Piſones diſcenda quidem ſunt quæ ignoramus neq; turpe nobis putandum eſt uelle doceri, quæ non ſciamus. Multo enim honeſtius eſt quæ neſcimus edoceri quam plane ceteris ignauiſsimos uideri, Quemadmodum igitur turpiſsimum eſt, ſiquis Parentem in filij rogo purpuratum pingeret, aut ruſtico

De Comediæ Tragediæq; de coro.

Habitu Regem: regaliſq; ruſticum: ſic ſi Comicam materiam Tragicis uerſibus exponeremus: Tragicamq; comicis. Quippe quam omnibus in rebus ſuus ipſe decor fulgere debebit, non tamen quin interdū Terentianus Chremes litigans indignatuſq; non uocem attollat, & Tragicus Telephus regno pulſus atq; inops communi habitu ſortem non doleat ſuam tunc precipue quum uult ſpectatores ad miſericordiam commouere. Neq; uero ſatis erit Piſones Poema uideri pulchrum: niſi etiam dulce ſit ac uehemens: quod auditores afficiat moueatq;: Que res quemadmodum fieri commode poſſit animaduertatis. Vt enim natura nobis hoc innatum eſt: ut ns quei rident arrideamus. Ita etiā ſi nos eodem modo cæteros afficere uolemus: animo prius affici nos Intus oportebit: atq; ad eas res quas dicturi ſumus uultum adaptare. Idoneaq; demū uerba proferre: uidelicet in re moeſta, dolentia: in ira, minitantia: in re laſciuienti, iocoſa: in re graui, ſeuera.

De optima ratione compoſitionis.

FOrmat enim natura prius nos intus ad omnem
Fortunarum habitum, iuuat, aut impellit ad iram
Aut ad humum moerore graui deducit, & angit.
Poſt effert animi motus interprete lingua.
Si dicentis erunt fortunis abſona dicta,
Romani tollent equites, peditesq; cachinnum.
Intererit multum Dauuſ ne loquatur, an heros,
Maturus ne ſenex, an adhuc florente iuuenta
Feruidus, an matrona potens, an ſedula nutrix,
Mercator ne uagus, cultor ne uirentis agelli,
Colchus, an Aſſyrius, Thebis nutritus, an Argis.
Aut famam ſequere, aut ſibi conuenentia finge,
Scriptor, honoratum ſi forte reponis Achillem,
Impiger, iracundus, inexorabilis, acer,
Iura neget ſibi nata, nihil non arroget armis.
Sit Medea ferox, inuictaq; flebilis inò.
Perfidus Ixion. Io uaga, triſtis oreſtes.

Decorū perſonæ in carmine.

Si quid in expertum ſcænæ committis, & audes
Perſonam formare nouam, ſeruetur ad imum,
Qualis ab Incæpto proceſſerit, & ſibi conſtet.

Perſona eodem vbiq; Ingenio i ducenda.

SIC enim eſt nobis à natura tributum ut prius animo intus ad unum quemq; habitũ conformemur: deinde rem ipſam uerbis accõmodatiſſimis interpretemur. Erunt autem accõmodatiſſima ſi ad fortunam: genus: ætatem profeſſionem: nationem cæteraſq; res aſpiciemus. Perſonarum autem nominibus utemini: uel conſuetis quæ ſint de medio tranſlata: uel nouis que ſint modo conficta. Si conſuetis: aut priorum ſcriptorum famam ſequi debebitis: aut que illorum rebus geſtis conueniant confingetis. Exempli gratia ne Achilles ſit facilis ac ſecors: ne medea mitis: Oreſteſq; iocoſus. Si uero nouam aliquam perſonam inducetis danda, quidem opera eſt ut quoſcunq; illi mores ab initio dederitis: eoſ ad extremum uſq; tenere uideatur.

De Perſonis Introducendis.

DIfficile eſt proprie communia dicere, tuq;
Rectius Iliacum carmen deducis in actus
Quàm ſi proferres ignota, indictaq; primus.
Publica materies priuati iuris erit, ſi
Nec circa uilem, patulumq; moraberis orbem,
Nec uerbum uerbo curabis reddere fidus
Interpres, ne deſilies imitator in arctum,
Vnde pedem proferre pudor uetet, aut operis lex.

Interpretis officium.

NE uero putate: nullam uideri laudem feciſſe propria que fuerint communia. Res quidem eſt dificillima: nec minoris eſſe laudis reputabitur: ſi quid ex Homerico carmine in ueſtram Tragædiam tranferetis: quam ſi totam rem non antea cognitam primi deduceretis: quemadmodum autem id uobis agẽdum ſit breuiter explicabo. Publicam quidem rem ueſtram efficietis aut Interpretando ſi non in uili manifeſtoq; loco laborabitis: & ſi uerbum uerbo reddere non curabitis: aut imitando ſi

Quid In tranſferendis fabulis obſeruandum.

non eo anguſtiarum deueneritis unde amplius honeſte iam euade re non ualeatis.

Ne arrogans ſit exordiũ cuiusmodi eſt cyclici poetæ.

NEc ſic Incipies, ut ſcriptor Cyclicus olim,
Fortunam Priami cantabo, & nobile bellum,
Quid dignum tanto feret hic promiſſor hiatu?
Parturient montes, naſcetur ridiculus mus.
Quanto rectius hic, qui nil molitur inepte.
Dic mihi Muſa uirum, captæ poſt tempora Troiæ,
Qui mores hominum multorum uidit, & urbes.
Non fumum ex fulgore, ſed ex fumo dare lucem
Cogitat, ut ſpecioſa dehinc miracula promat.
Antiphatem, Scillamq; & cum Cyclope charibdim.

Exordium odyſſeæ Homericæ

Quid in heroico carmine conueniat.

LIBET autem hoc loco uos monere ne ueſtri carminis Heroici principium ſit tumefactum, Inflatumq; quale quondam neſcio cuius Cyclici qui ſic occepit, Fortunam Priami cantabo & nobile bellum, ſed caſtigatum ac decens quale hoc ipſum Homeri. Dic mihi muſa uirum captæ poſt tempora Troiæ. Qui mores hominum multorum uidit: & urbes. Ille quidem tamq̃ ex accenſarum palearum fulgore dat fumum. hic uero ex ipſo tedarum fumo ſuſcitat fulgorem Paulo poſt miracula monſtraturus.

Homerici poematis artificiũ.

NEc reditum Diomedis ab Interitu Meleagri,
Nec gemino bellum Troianum orditur ab ouo.
Semper ad euentum feſtinat, & in medias res
Non ſecus ac notas, auditorem rapit, & quæ
Deſperat tractata niteſcere poſſe, relinquit.
Atq; ita mentitur, ſic ueris falſa remiſcet,
Primo ne medium, medio ne diſcrepet imum.

SED nec Iliacum carmen incepit a partu ledæ: quemadmodum ille alter: Reditum Diomedis a Meleagri morte.

Semper enim ad finem euentumq; rei feſtinandum, Mediæ res tamq̃ notæ attingendæ, quæ uero dilucide tractari non poſſunt, relinquendæ. Ita uero confingere ac ueris falſa miſcere oportebit, ne ipſo principio medium: a medio finis diſcrepare uideatur.

Tu quid ego. & populus mecum deſyderet, audi, Decorum ætatis obſeruandã diligenter.
Si plauſoris eges aulæa manentis, & uſq;
Seſſuri, donec cantor, uos plaudite, dicat,
Aetatis cuiuſq; notandi ſunt tibi mores,
Mobilibusq; decor naturis dandus, & annis.
Reddere qui uoces iam ſcit puer, & pede certo Pueritia.
Signat humum, geſtit paribus colludere, & iram
Colligit, ac ponit temere, & mutatur in horas.
Imberbis Iuuenis (tandem cuſtode remoto) Adoleſcientia.
Gaudet equis, canibusq;, & aprici gramine campi,
Cereus in uitium flecti, monitoribus aſper.
Vtilium tardus prouiſor. prodigus æris.
Sublimis, cupidusq;, & amata relinquere, pernix.
Conuerſis ſtudijs ætas, animuſq; uirilis Virilis ætas.
Quærit opes, & amicitias, inſeruit honori.
Commiſiſſe cauet, quod mox mutare laboret.
Multa ſenem circumueniunt incommoda, uel quod Senectus.
Quærit, & inuentis miſer abſtinet, ac timet uti,
Vel quod res omneis timide, gelideq; miniſtrat,
Dilator, ſpe longus, iners, auidusq; futuri,
Difficilis, querulus, laudator temporis acti,
Se puero cenſor, caſtigatorq; minorum.
Multa ferunt anni uenientes commoda ſecum,
Multa recedentes adimunt. ne forte ſeniles
Mandentur iuueni partes, pueroq; uiriles,
Semper in adiunctis, æuoq; morabimur aptis.

Quid ſ Comœdia tragœdiaq; neceſſarium.

NVNC ad comœdiam Tragœdiamq; reuertamur. Hæ quidē (quoniam ad humanæ vitæ exemplum componi debent) ſi cupietis eas exigi: & uobis a Populo plauſum dari: qui ad ultimam Calliopij uocem, Valete, ſedeat, & donec aulæa tollātur. Tragœdiam expectet, diligenter imitandi erunt ætatis uniuſcuiuſq; mores: omnibusq; ſuus decor addendus, Exempli Gratia. Qui iam effari, & ſecurius ambulare occipit puer propriū hoc habere debebit. Cum ſui ſimilibus colludere, Iram ex re minima colligere. Temeriusq; deponere, & in horæ tempus centies animum commutare. Adoleſcens qui á Pædagogo liberatur, hoc, Canes atq; equos alere, In Campo ludere, In uitium declinare. monitiones non admittere, Tardius ea que utilia ſunt peruidere. Prodigum, elatum, cupidum, atq; inconſtantem eſſe. Maturæ uero iam ætatis Vir, hoc. Diuitijs incumbere, Ambitionibus inſeruire. Amicos ſibi comparare, Ne quid immutari oporteat peruidere. Senex autem hoc. Auidius quærere: quæſitis rebus abſtinere: Ne deſint cūcta timere. Res omnes timide ac ſegniter miniſtrare, deſperare difficiles ac quærulos eſſe. Præterita tempora collaudare, præſentiaq; uituperare. Verum enim animaduertendum eſt, plurimum differre, ueniant an recedant anni, ut enim prima ſenectus plurimas ſecum utilitates affert. Conſilium. Prudentiam. plurimarumq; rerum experientiam. Sic ultima ſenectus illa eadem adimit. Ne ſcilicet quæ ſenis eſſe debent partes, iuueni demandentur. quæ uero uiri, adoloſcentulo tribuantur.

A Etatis cuiuſq; Mores Imitādi

AVt agitur res in ſcenis, aut acta refertur.
Segnius irritant animos demiſſa per aurem,
Quàm quæ ſunt oculis ſubiecta fidelibus, & quæ
Ipſe ſibi tradit ſpectator, non tamen intus
Digna geri, promes in ſcenam, multaq; tolle
Ex oculis, quæ mox narret facundia præſens.
Nec pueros coràm Populo Medea trucidet,
Aut humana palā coquat exta nefarius Atreus

Vehemētiꝰ mouerianimos ſpectaculo quā auditu.

Aut in

Aut in auem Progne uertatur, cadmus in anguem,
Quodcunque oſtendis mihi ſic, incredulus odi.
Né ue minor quinto, neu ſit productior actu
Fabula, quæ poſci uult, & ſpectata reponi.
Nec Deus interſit, niſi dignus uindice nodus
Inciderit, nec quarta loqui perſona laboret,

Fabulæ actus & Perſonæ.

De Actibus.

NVNC ad ipſos actus deueniamus. Duplex quidem ipſorum eſt ratio. Aut enim res in ſcena agitur: Aut acta pronuntiatur. Minus quidem auditorum animos afficere, ſolent quę audiuntur, quam quę oculis cernuntur: non tamen ideo quę Intus tranſigi debent: in ſcenam proferenda. Multa quidem ſunt e ſpectaculo tollenda: quę potius enarrari conueniant: ut Medea filios trucidans: Atreuſq; puerorum membra decoquens: quæ ſi oſtendantur: odium ſimul incredulitatemq; pariēt. Sed nec plures pauciores ue quam quinq; actus in omni fabula contineātur. Nec in ipſis Actibus quarta perſona niſi ſeorſum loquens introducatur. Nec Deus aliquis (niſi qui rem dirimat) admittatur.

Chori officium in fabula.

AVthoris partes chorus, officiumq́; uirile
Defendat, neu quid medios intercinat actus,
Quod non propoſito conducat, & hæreat apte.
Ille bonis faueatq́;, & concilietur amicis,
Et regat iratos, & amet peccare timenteis,
Ille dapes laudet menſæ breuis, ille ſalubrem
Iuſtitiam, legesq́;, & apertis otia portis.
Ille tegat commiſſa, Deosq́; precetur, & oret,
Vt redeat miſeris, abeat fortuna ſuperbis,

De Choro:

QVONIAM uero chorus poſt unumquemq; actum Intromitti conſueuit: nihil quidem inter cantare debebit: quod non aptiſſime cohæreat, & ad propoſitum pertinere uideatur. Partes enim quæ potiores eſſe uidentur defendat:

Bonos uiros collaudet, malos uituperet, Iratos corrigat, frugalitatem laudet, Iuſticiam leges, ac pacē approbet. Quæ cōmiſſa ſecreta ſunt tegenda demoſtret, Deos oret, miſeri meliorem fortunam conſequantur, ſuperbi uero in peiorem dilabātur.

Priſcorum fabulæ minus ambitioſæ & mores frugaliores.

Tibia non ut nunc orichalco uincta, tubæq;
Aemula, ſed tenuis, ſimplexq́; foramine pauco
Aſpirare, & adeſſe choris erat utilis, atq;
Non dum ſpiſſa nimis complere ſedilia flatu,
Quo ſanè populus numerabilis, ut pote paruus,
Et frugi, caſtusq;, uerecundusq́; coibat.
Poſt q̄ cæpit agros extendere uictor, & urbem
Latior amplecti murus uinoq́; diurno
Placari Genius feſtis Impune diebus,
Acceſſit, numerisq;, modisq́; licentia maior.
Indoctus quid enim ſaperet, liberq́; laborum,
Ruſticus urbano confuſus, turpis honeſto?
Sic priſcæ motumq́;, & luxuriam addidit arti
Tibicen, traxitq́; uagus per pulpita ueſtem,
Sic etiam fidibus uoces creuere ſeueris.
Et tulit eloquium inſolitum facundia præceps.
Vtiliumq́; ſagax rerum & diuina futuri
Sortilegis non diſcrepuit ſententia Delphis.

QV E tamē lex protēdi cœpta Olim enim tibia que choris adhibebatur, tenuis, foraminib⁹q; pauciſſimis eſſe ſolebat: ut uix à ſubſellijs exaudiretur. Non autē ut nūc orichalco uincta Tubæq; iā æmula, que totā prorſus cōplet Orcheſtrā, Poſt quā enim cū urbe ſimul accreuit populus, accreuit & licētia morum ludorūq;. Numeri quoq; modiq; creuerūt, addita etiā choris eſt ſaltatio addita luxuria, ornatuſq; maior, addita etiā Chordotona, et applicitiſunt noui celereſq; cātus, q̄n etiā eo proceſſū eſt ut chorus relicta lege, quā diximus ſupercinēdi ad priorē actum, ſupercineret et ad ſequentē, grauiſſimisq; ſentētijs tanq̄ oraculis uaticinaretur quid Inde futurum.

Carmine qui tragico uilem certauit ob hircum, | Tragediæ olim ſeueriori adhibita eſt ad uolu ptatem ſatyra.
Mox etiam agreſteis ſatyros nudauit, & aſper
Incolumi grauitate iocum tentauit, Eò quod
Illecebris erat, & grata nouitate morandus
Spectator, Functuſq; ſacris, & potus, & exlex.
Verum ita riſores, ita commendare dicaces
Conueniat ſatyros, ita uertere ſeria ludo,
Ne, quicunq; Deus, quicunq; adhibebitur heros | Ne perſonæ di gnitas violetur humilitate ſermonis, aut contra.
Regali conſpectus in auro nuper, & oſtro,
Migret in obſcuras humili ſermone tabernas,
Aut dum uitat humum, nubeis, & inania captet.
Effutire leueis indigna Tragoedia uerſus,
Vt feſtis matrona moueri iuſſa diebus,
Intererit ſatyris paulum pudibunda proteruis,
Non ego in ornata, & dominantia nomina ſolum,
Verbaq; Piſones ſatyrorum ſcriptor amabo,
Nec ſic enitar tragico differre colori,
Vt nihil interſit Dauus ne loquatur, an audax | Locus ex tragædia lucilii Poetæ.
Pithias emuncto lucrata ſimone talentum,
An cuſtos, famuluſq; Dei ſilenus alumni,
Ex noto fictum carmen ſequar, ut ſibi quiuis
Speret idem. ſudet multum, fruſtraq; laboret
Auſus idem, tantum ſeries, iuncturaq; pollet,
Tantum de medio ſumptis accedit honoris.
Syluis deducti caueant, me iudice, fauni, | Ne nimium effoeminatis aut obſcœnis verbis vtantur poetæ ſatyrici.
Ne uelut innati triuijs, ac penè forenſes
Aut nimium teneris iuuenentur uerſibus unquam,
Aut immunda crepent, ignominioſaq; dicta.
Offenduntur enim, quibus eſt equus, & pater, & res.
Nec ſiquid fracti ciceris probat, & nucis emptor,
Aequis accipiunt animis, donant ue corona.

SED & Priſci Tragici quibus hircus in præmium dabatur p Choro, Agreſteis ſatyros q ſicinin ſaltationē aderēt atq;, | De Satyris.

laſciuerent inducere ſolebant: ut & grauitatem illam ſuam temperarent & Ebriacos ſpectatores grata nouitate detinerent. Quam rem ſi uobis placuerit imitari, non ita deriſores, ita totos lurcos inducetis. ut deos heroas Regeſq; introductos: ita derideant: cauillenturq;: ut aut in ſordidas tabernas ſit illis demigrandum: aut in aerias nubes altius euolandum. Stare quidem debebit inter proteruos ſatyros Tragoediæ grauitas: tamq̃ matrona que diebus feſtis eſt coacta ſaltare. Satyri autem ipſi uerbis utentur inconditis aſperiſq;: quæ tamen à Tragicis ita differant ut ab ſatyricis ipſis Comica: quippe quum que diuerſitas eſt ſeruorum ad ſatyros: eadem debet eſſe ſatyrorum ad Reges. Sumenda uero materia dicendi ab rebus notis: de media uiuendi conſuetudine ſumptis, ita ut quiſq; de ſe dici credat: ac tota (ut aiunt) fronte deſudet. Sciatq; ſe fruſtra conaturum: ſi quid tale quod Tragica perſona perpetrare audeat. Cauendum eſt etiam ne quaſi ciuiles ac forenſes eſſe uideantur: ne nimium teneris uerſibus emolleſcant: ne uerba turpia ignominioſaq; fundant: quibus Equites, Senatores: Populuſq; Romanus offendantur: neq; enim quod plebi probatur: id etiam illis placere poterit.

Iambici trimetri qui vocãtur (cum ſex cõſtãt pedibus) ſenarii dicti ſunt, admiſſo ſpondeo.

Syllaba longa breui ſubiecta, uocatur Iambus
Pes citus, unde etiam trimetris accreſcere iuſſit
Nomen Iambeis, cum ſenos redderet ictus,
Primus ad extremum ſimilis ſibi, non ita pridem.
Tardior ut Paulò, grauiorq; ueniret ad aureis,
Spondeos ſtabileis in iura paterna recepit
Commodus, & patiens, non ut de ſede ſecunda
Cederet, aut quarta ſocialiter. hic & in Acci
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni,
In ſcenam miſſos magno cum pondere uerſus,
Aut operæ celeris nimium, curáq; carentis,
Aut ignoratæ premit artis crimine turpi,

Latinorum licentia.

Non quiuis uidet immodulata poemata iudex.
Et data Romanis uenia eſt indigna poetis.
Iccirco ne uager, ſcribamq; licenter? an omneis

Viſuros peccata putem mea tutus: & intra
Spem ueniæ cautus? uitaui deniq; culpam,
Non laudem merui. Vos exemplaria græca
Nocturna uerſate manu, uerſate diurna.
At noſtri Proaui Plautinos & numeros &
Laudauere ſaleis, nimium patienter utrunq;,
Ne dicam ſtulte mirati, ſi modo ego, & uos
Scimus inurbanum lepido ſeponere dicto,
Legitimumq; ſonum digitis callemus, & aure,

Græcorũ in carmine laus.

NVNC *ad ipſam numerorum quibus hec genera continentur: rationem deueniamus; Enarrari quidem res comicas Tragicas ſatyricaſq; conueniet: Trimetro Iambico Iambus ipſe breui longaq; ſyllaba conſtat. Trimeter autem ſenos in ſe recipit iambos. Qui quoniam celerius ire uidebatur: factum eſt ut exauctis temporibus ſpondæos admiſerit: non tamen unq̃ ſecunda quartaq; ſede: ut in Accij atq; Ennij trimetris apparet. Quiſquis igitur ſpondaicos Trimetros in ſcenam attulerit: aut negligentiæ celeritatiſq; nomine damnandus? aut ignorantæ artis crimine uituperandus, Neq; uero eſt quod hoc modo ſe quis excuſet numeris abutantur Non oẽs uidelicet dyiudicare. Datamq; Romanis Poetis hanc ueniam, ut interdum. Potius quidem ſic exiſtimare deberet: oẽs errata ſua cognituros atq; idcirco nõ eſſe peruagandum: neq; licenter eo modo ſcribendum, ſed citra ſpem ueniæ: Quemadmodum ab omni criminatione tutus eſſe poſſit: diligentiſſime præcauendum. Sed eſto probabilem excuſationem attuleris: certe quiſquis excuſatione ſic utitur: culpam ipſam delictumq; defendit: non tamen ob id laudem meruiſſe putabitur. Nunq̃ uero Piſones à Græcis exemplaribus diſcedere debebimus. Non ergo dicet aliquis: Plautum imitabimur? cuius & numeros & urbanitatem tantopere noſtri maiores laudare ſolebant. Non inquam niſi enim nos tam ſtulti ſimus: ut nec inurbane dictum a lepido diſcernere: nec legitimum ſonum in arte Muſica deprehendere ualeamus. ſtulte quidem illi utramq; rẽ in illo delaudarũt.*

De nũeris Iambicis.

Tragoediæ initium & incrementum.

IGnotum Tragicæ genus inueniſſe camoenæ
Dicitur, & plauſtris uexiſſe poemata Theſpis,
Quæ canerent, agerentq; peruncti fecibus ora.
Poſt hunc perſonæ, Pallæq; repertor honeſtæ
Aeſchylus, & modicis inſtrauit pulpita tignis,
Et docuit, magnumq; loqui, nitiq; cothurno.

Vetus comædia

Succeßit uetus his comoedia, non ſine multa
Laude, ſed in uitium libertas excidit, & uim
Digna lege regi, lex eſt accepta, chorusq;
Turpiter obticuit ſublato iure nocendi.
Nil intentatum noſtri liquere poetæ,
Nec minimum meruere decus, ueſtigia græca
Auſi deſerere, & celebrare domeſtica facta,
Vel qui prætextas, uel qui docuere togatas.
Nec uirtute foret, claris ue potentius armis,

Latinorum tæpium in caſtigādis ſuis.

Quam lingua latium, ſi non offenderet unum
Quēq; Poetarum, limæ labor, & mora. Vos o
Pompilius ſanguis carmen reprehendite, quod non
Multa dies, & multa litura coercuit, atque
Perfectum decies non caſtigauit ad unguem.

Ingeniū an ars plus poſſit.

Ingenium miſera, quia fortunatius arte
Credit, & excludit ſanos helicone poetas
Democritus, bona pars non ungueis ponere curat,
Non barbam, ſecreta petit loca balnea uitat.
Nanciſcetur enim precium, nomenq; poetæ,
Si tribus anticyris caput inſanabile nunquam
Tonſori Lycino commiſerit. O ego leuus,
Qui purgor bilem ſub uerni temporis horam,
Non alius faceret meliora poemata uerum
Nil tanti eſt. Ergo fungar uice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum ualet ex ſors ipſa ſecandi,
Munus, et officium nil ſcribens ipſe docebo,
Vnde parentur opes, quid alat, formetq; poetam,
Quid deceat, quid non, quo uirtus, quo ferat error.

QVID igitur? quum apud Athenienſes Primus(ut fertur Theſpis Erychtei filius) a quo Theſpiades appellatæ: Tragoediam quandam adinueniſſet: quæ in Ploſtris decantaretur ab ijs qui fuligine perunćti forent. Deinde Aeſchylus pulpito & perſonis honeſtioribus excoluiſſet: atq; hinc uetus Comoedia ſucceſsiſſet: eiusq; libertas legibus excidiſſet: Chorusq; ſublatus fuiſſet: Vituperandi ſunt noſtri latini: qui Prætextatas, Togataſq; fabulas edocuere? quod Græcorum Poetarum ueſtigia derelinquerint, & ad priuatorum hominum geſta deſcribenda ſe ſe contulerint? Minime quidem, ſed hos ita laudo, ut ſi ſuos numeros addidiſſent, Nec emendandi laborem ſubterfugiſſent, & more paululum patientiores fuiſſent, non plus armis quàm lingua Imperium Populi Romani propagatum extitiſſet. Itaq; demum uos moneo Piſones facite ueſtrum carmen omni iam uitio careat, multaq; litura coerceatur, ac ſæpius in incudem curioſe redigatur. Iſtos uero cum ſuis ineptijs ualere ſinatis, qui Democriti auctoritatem ſecuti putant Poetam inſania quadam non autem & arte conſtare, Si uidelicet ungues non ponat, ſordes enutriat, ſecreta loca petat, caput non eluat, deniq; ſe ueſanum fieri ſtudeat. Stultus enim ego qui primo Veris tempore bilem purgare ſoleo, nam niſi purgarer, nemo melius poema componeret. Cur igitur dicere mihi poſſet aliq̃s, nõ tu qui Poeticã artẽ profiteris Horati, facis idẽ quod & iſti q̃ ſolo dũtaxat Ingenio Carmina cõponunt, Huic ego nullum aliud reſponsũ dabo niſi quod Iſocrates rogãti Cur artis Rhetoricæ quã profiteretur munus ipſe nõ expleret? & Cotes inq̃t nihil ipſæ coincidere poſſunt. Ferrũ tamẽ ipsũ quo incidas acutũ efficiũt, Oſtendã igitur dehinc uobis Vnde Poetica facultas cõparetur. Quid eſt id q̃d Poetàm enutrirat. Quid deceat. quid nõ deceat. Quo uirtus, et quo nos error adducat.

Carmen omni vitio carere debebit.

Poetam non tã Ingenio q̃ arte conſtare.

SCribendi recte ſapere eſt, & principium, & Fons.
Rem tibi ſocraticæ poterunt oſtendere chartæ,
Verbaq; prouiſam rem non inuita ſequentur.
Qui didicit patriæ, quid debeat, & quid amicis,

Vnde Argumẽtum ſcribendi petatur.

Quo ſit amore parens, quo frater amandus, et hoſpes,
Quod ſit conſcripti, quod iudicis offícium, quæ
Partes in Bellum miſsi ducis, ille profecto
Reddere perſonæ ſcit conuenientia cuiq;.
Reſpicere exemplar uitæ, morumq; iubebo
Doctum imitatorem, & ueras hinc ducere uoces,
Interdum ſpecioſa locis, morataq; recte
Fabula nullius Veneris ſine pondere, & arte
Valdius oblectat populum, meliusq; moratur,
Quam uerſus inopes rerum, nugæq; canoræ.

Recte ſcribēdi origo.

TOTIVS quidem recte ſcribendi Fons & Origo Piſones eſt: Prudentem eſſe, Materiam autem uobis copioſiſsimam ſuppeditabit ſocratica Philoſophia, hec enim docet, quantum Patriæ, quantum & Amicis debeamus, Qua pietate Parentes, Fratres atq; hoſpites proſequamur. Quid in curia Senatorem, Quid in foro iudicem, Quid in exercitu Imperatorem agere conueniat, breuiterq; totius Humanæ uitæ ac morum exemplar oſtendit. Ad quod quum inſpexeritis, ueriſsimas grauiſsimaſq; ſententias deducetis multo enim melius eſt Fabulam uideri iocoſam moratamq;; que nec pondus nec artē habeat, quàm uanis uerſibus canoriſq; nugis refertam.

Recte ſcribēdi materiam.

Græcorū excel letiā in dicēdo.

GRaijs Ingenium, Graijs dedit ore rotundo
Muſa loqui, præter laudem nullius auaris.
Romani pueri longis rationibus aſſem
Diſcunt in parteis centum diducere. Dicat
Filius Albini, ſi de quincunce remota eſt
Vncia, quid ſuperat? Poteras dixiſſe triens. Oe
Rem poteris ſeruare tuam. redit uncia, quid fit?
Semis. Ad hæc animos erugo, & cura peculi
Cum ſemel imbuerit, ſperamus carmina Fingi
Poſſe linenda Cedro, & leui ſeruanda Cupreſſo?

Romanorū auaritia.

Quibus in

QVIBVS in rebus Græcos in primis auctores imitabimur, qui ſoli & ſapiunt & loqui ſciunt, omnium ſane rerum præterq̃ huiuſce laudis prodigos, quam quidem totam ſibi uendicauerunt, Nam quod Romanorum ingenia non poſſint idem quod, & Græcorum, multæ quidem ſunt cauſæ, ſed hec eſt omnium potiſſima, Quoniam illi ſtatim à Pueris ad ingenuarum artium profeſſores deducuntur. Noſtri uero ad Partiẽdi, ſubducendi, ſuperaddendiq; magiſtros emittuntur. Quibus malis artibus imbuti, non eſt amplius ſperandum, ut ad hæc ſtudia animos applicare poſſint.

Præceptorum breuitas.

Aut prodeſſe uolunt, aut delectare Poetæ,
Aut ſimul & iucunda, & idonea dicere uitæ.
Quidquid præcipies, eſto breuis, ut cito dicta
Percipiant animi dociles, teneantq; fideles.
Omne ſuperuacuum pleno de pectore manat.

Quid Poetam Deceat.

IN omni autem opere, quid deceat eſt obſeruandum. Decebit autem ut quæ ſcribimus uel ad Inſtitutiões uitæq; præcepta referamus, uel ad legentium animos oblectandos traducamus. Vel ad utrumq; ſimul intendamus. Si præcepta traddentur (quo ad eius fieri poterit) breuiſſime traddere debebimus, ut & citius percipiãtur: & fidelius memoria retineantur, traddentur autem breuiſſimè ſi nihil in ijs ſuperfluum inueniatur.

Fabularum modus.

Ficta uoluptatis cauſa, ſint proxima ueris.
Nec quodcunq; uolet, poſcat ſibi fabula credi,
Neu pranſæ lamiæ uiuum puerum extrahat aluo,
Centuriæ ſeniorum agitant expertia frugis,
Celſi prætereunt auſtera poemata Rhamnes.

Quod Poema præſtantiſſimũ

Omne tulit punctum, qui miſcuit utile dulci,
Lectorem delectando, pariterq; monendo.
Hic meret æra Liber ſoſijs, hic & mare tranſit,
Et longum noto ſcriptori prorogat æuum.

D

At uero ſi(quæ ad uoluptatem faciunt) confingemus: hec quæ confingentur uериſimillima uideri debebunt: ne forte putetis fingenda uobis: ea quæ facta fuiſſe: nullo modo credi poſſunt Cuius generis eſt: Comanducatũ puerum a lamia: Paulo poſt eiuſdem Aluo uiuum extractum: atq; huiſmodi cætera Preſtigiorum genera: Qualia Cyclici ſcribere conſueuerunt Gigantomachias et Titanomachias. Horũ autem unus Leuches quum ſibi cæteram fabuloſitatis materiam ereptam eſſe uideret: facetiſſime quidem exortus, Dic, Inquit, Muſa mihi: quæ nec fieri potuere Nec unq̃ eſſe queant. Quoniam uero non omnibus eadem eodem modo uidentur: atq; alijs utilia placent: alios & uoluptuoſa delectant. danda quidem opera eſt ut quedam fiat exutriſq; temperatura: & cum utilitate dulcedinem admiſceamus. Ille ſiquidẽ Liber & Librarijs lucrũ dabit: & ſcriptoris Nomẽ æternũ reddet, q delectãdo pariter ac monẽdo lectorẽ efficiet

Leuioribus vitiis ignoſcendũ

Svnt delicta tamen, quibus ignouiſſe uelimus.
Nam neq; chorda ſonum reddit, quem uult manus, & mẽs
Poſcentiq; grauem perſæpe remittit acutum,
Nec ſemper feriet quodcunq; minabitur arcus.
Verum ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
Offendar maculis, quas aut incuria fudit,
Aut humana parum cauit natura, quid ergo?
Vt ſcriptor ſi peccat idem librarius uſq;,
Quamuis eſt monitus, uenia caret, & citharædus
Ridetur, chorda qui ſemper oberrat eadem,
Sic mihi qui multum ceſſat fit cherilus ille,
Quem bis, terq; bonum cum riſu miror, & idem
Indignor, Quandoq; bonus dormitat homerus.
Verum opere in longo fas eſt obrepere ſomnum.

Quid non deceat.

CONTRA uero quam maxime dedecebit: librum quẽ plurimis abundare delictis: Nam leuioribus quibuſdam quæ per negligentiã aut Inprudentiã facta ſint, ultro ueniã impe-

trare ſolemus, Quando nec Chorda hūc quē uoluimus ſonū tulit, neque ſemꝑ quo ſagitta mittitur, propoſitū ferit. Sed ita ueniā dabimus ſi nō rurſus errabitur. Nam ſi ſæpius identidē fiet: nullā amplius excuſationē habere merebitur: Quēadmodū enim librarius q ī eadē dictione ſcribēda ſæpius peccat: damnatur. et Citharoedus qui ſemper eadem chorda tangenda ſepius errat, ridetur. Sic qui ſæpe monitus in eodem crimine Poeta ceſſat: uituperabitur, uelut Alexandri magni ſcriptor Choerilus qui paucos quidem bonos uerſus malos uero quam plurimos facere eſt ſolitus Eſto aūt aliquando Ciceronis iudicio dormitet homerus, In opere tam magno nullū uideri debet crimen.

Ut pictura poeſis erit, quæ, ſi propius ſtes,
Te capiet magis & quædam ſi longius abſtes.
Hæc amat obſcurum, uolet hæc ſub luce uideri,
Iudicis argutum quæ non formidat acumen.
Hæc placuit ſemel, hæc decies repetita placebit.

Picturæ cū poeſi affinitas.

ITAq; ueſtra poeſis facite ſit ut pictura quemadmodum enim hæc ſpectari cōſueuit, alia longius, alia ꝓpius alia ī obſcuro, alia ſub aperto & tunc creditur eſſe perfecta quū umbris luminibusq; ſuis interſtincta cognoſcatur, ac nullius unq̄ Iudicis iudiciū uereatur. Sic et illa quedā proferre debebit a loco ꝓximiore: quedam a longinquiore: quedam enunciabit obſcurius: quedā apertius, modo rem ſolis lineamentis deſignatam: modo perfectiſſime ſuis coloribus exornatam.

Poeſis Immitari debet picturam.

O Maior iuuenum, quamuis et uoce paterna
Fingeris ad rectum, & per te ſapis, hoc tibi dictum
Tolle menor, certis medium, & tolerabile rebus
Recte concedi, conſultus iuris, & actor
Cauſarum mediocris abeſt uirtute diſerti
Meſſalæ, neſcit quantum Caſellius Aulus,
Sed tamen in precio eſt: Mediocribus eſſe Poetis

Poeta nemo q non ſit ſummus

Non Di, non homines, non conceſſere columnæ.
Vt gratas inter menſas ſymphonia diſcors,
Et craſſum unguentum, & ſardo cum melle papauer
Offendunt, poterat duci quia coena ſine iſtis,
Sic animis natum, in uentumq; poema iuuandis,
Si paulum a ſummo diſceſſit, uergit ad imum.

De virtute.

NON *autem eſt in hac arte Piſones: quod in cæteris eue nit rebus: ut mediocritas quedam ipſa laudari poſſit. Mediocris qdem Iuriſconſultus, & mediocris Cauſidicus, quamq̃ ad. M. Meſſalam, & Aulum Caſellium non accedant. Laudantur tamen. At uero mediocrem poetam eſſe nec hominum nec diuorum auctoritate permiſſum. Nam quum carmen ad oblectandos animos ſit inuentum, niſi ad ſummam ipſam perueniat, Lectoris animum offendat: neceſſe eſt: ueluti conuiuarum animos ſymphonia: ſi diſcordet: & Vnguentum ſi deputreat quæ multo melius erat, ſi adhibita non fuiſſent.*

Non datur mediocritas i poetis.

LVdere qui neſcit, campeſtribus abſtinet armis,
Indoctusq; pilæ, diſciue, trochiue quieſcit,
Ne ſpiſſæ riſum tollant impune coronæ,
Qui neſcit, uerſus tamen audet fingere. quid ni?
Liber & ingenuus, præſertim cenſus equeſtrem
Summam nummorum, uitioq; remotus ab omni.

Antipophora, vt cum ſtomacho pronūciet

Poetarum ineptitudo.

NVLLA *uero maior ineptitudo Piſones q̃ iſtorum qui quum uideant cæteros omnes abſtinere his ludis quos ignorant: hoc ipſo metu, ne derideantur, audeant tamen tanta præſertim difficultate propoſita, quos neſciant uerſus affingere: Nam quod aiunt quid ingenuo bonoq; uiro potius agendum? nihil quidem minus: q̃ ne ineptus eſſe uideatur.*

TV nihil inuita dices, faciesq; Minerua.
Id tibi Iudicium eſt, ea mens, ſiquid tamen olim
Scripſeris, in Metij deſcendat iudicis aureis,

Et patris, & noſtras, nonumq́; prematur in Annum.
Membranis intus poſitis delere licebit
Quod non edideris. neſcit uox miſſa reuerti.

VOS *autem* Piſones*(ingenio repugnante) nihil facere dice req́; debebitis. Si quid uero uobis antea ſcriptum extiterit: in acerrimum iudicium* Metij,Gaurici,*noſtrumq́; deducatur, & in plures annos caſtigationi ſubijciatur: neq́; quod multi faciunt temere librum ædatis: nam ſi quid erit caſtigandum, licebit ut deleas, ſi non ſit emiſſum*, Emiſſa *enim uox, reuerti amplus nullo modo poteſt.*

Orphei fabulæ interpretatio.

S*Yluestres homines, ſacer, interpresq́; Deorum*
Cædibus, & uictu foedo deterruit Orpheus,
Dictus ob hoc lenire Tigreis, rapidosq́; Leones,
Dictus & Amphion Thebanæ conditor arcis
Saxa mouere ſono teſtudinis, & prece blanda
Ducere quo uellet, Fuit hæc ſapientia quondam,
Publica priuatis ſecernere, ſacra profanis,
Concubitu prohibere uago, dare iura maritis,
Oppida moliri, leges incidere ligno.
Sic honor, & nomen diuinis uatibus, atq́;
Carminibus uenit. Poſt hos inſignis homerus.

Poeticæ honos & vtilitas.

NVNC *de hexametro Lyricoq́; pauca dicamus, hexametri quidem Carminis argumentum olim in primis fuit, ut homines á cædibus ferinoq́; uictu deterrerentur: & ad relligionem, ſanctæq́; uiuendi rationem impellerentur. Quod primus omnium ſibi deſumpſit Diuiniſſimus Orpheus: qui ob id ipſum: feras leniſſe: ac ſiluas cantu traxiſſe dictus eſt, Mox autem mores priuatos publicosq́; deſcribere: Prophanos á ſacris ſeiungere: Adulteria prohibere: Conuigia ſancire: Res publicas conſtituere: ac bene uiuendi leges illis imponere, Quam materiam ſibi uendicauit* Amphiõ Thebanus*: qui ob eam rem dictus eſt ad Thebarum muros eſſabricandos cantu ſonoq́; ipſos*

Te Carmine heroico.

etiam Lapides ac ſaxa mouiſſe, Quibus in rebus etiam uerſati ſunt Muſæus. & heſiodus: qui diuini Poetæ nuncupari meruerunt. Hos autem ſecuti ſunt homerus, ac Tyrtæus Athenienſis, Quorum alter (ut Iſocrates interpretatur) Græcorum animos hortatus eſt ad bellum aduerſus barbaros, Exemplo. Alter uero lacædamoniorum aduerſus Meſſenios Impulſione, Quin et oracula, ſortesq; Sybillinæ p hoc genus Carminis explicatæ.

Tyrtæuſq; mares animos in martia bella
Verſibus exacuit, dictæ per carmina ſortes
Et uitæ monſtrata uia eſt, & gratia regum
Pierijs tentata modis, luduſq; repertus,
Et longorum operum finis, ne ſorte pudori
Sit tibi muſa lyræ ſolers. & cantor Appollo.

De carmine Lyrico.

LYRICOVM *autem modorum materia fuit, ut hominibus uiam ad uirtutem ſignificaremus, Regum gratiam aucuparemur, interdum & colluderemus, breuiterq; omnem illam ſuperiorem materiam coarctaremus, ne lyricos noſtros pudori uobis eſſe putetis, De Elegiaca uero & Iambica materia ſuperius eſt dictum: Ac de cæteris quidem generibus eorum qui Artes & ſcientias Carminibus traddunt, & qui Epigrammata, Næniás Epithalamia Citharædicaſq; cantiunculas componunt preci pere, nihil quidem eſt neceſſarium, modo Græcos authores in omnibus ſequi ſtudeatis.*

Poetæ ingenio & arte opus eſſe.

NAtura fieret laudabile carmen, an arte
Quæſitum eſt, ego nec ſtudium ſine diuite uena,
Nec rude quid proſit uideo Ingenium, alterius ſic
Altera poſcit opem res, & coniurat amice.

Labore parari immortalitatē nō oſtentatiōe.

Qui ſtudet optatam curſu contingere metam,
Multa tulit, fecitq; puer, ſudauit, & alſit,
Abſtinuit uenere & uino, Qui Pythia cantat
Tibicen, didicit prius, extimuitq; magiſtrum.

Nunc ſatis eſt dixiſſe, ego mira poemata pango.
Occupet extremum ſcabies, mihi turpe relinqui eſt,
Et quod non didici, ſane neſcire fateri.

Arte an Ingenio Poeta conſtet.

QVOD autem hoc in loco ſententiam meam rogatis. Vtro magis laudabile Poema conficiatur, Arte an Ingenio? Mihi quidem uidetur ſic alterum alterius indigere, ut nec ars ſine ingenio nec Ingenium ſine arte prodeſſe ualeant. Itaq; uos hortor Piſones omni ſtudio Poeticam hanc artem aſſequi contendatis: neue Ingenio tantum ueſtro fidatis, Nulla ſi quidem ars eſt quæ non ſine magno labore comparetur, & ingenio tantum confidere periculoſiſſimum exiſtimatur, Ita enim nobis humana natura comparatum eſt ut omnia prius addiſcere q̃ ſcirt uideamur.

VT præco ad merceis turbam qui cogit emendas,
Aſſentatores iubet ad lucrum ire poeta
Diues agris, diues poſitis in foenore nummis.
Si uero eſt, unctum qui recte ponere poſſit,
Et ſpondere leui pro paupere, & eripere atris
Litibus implicitum, mirabor ſi ſciet inter
Noſcere mendacem, uerumq; beatus amicum.

Caute adhibendi cenſores diuiti ne quid in gratiam loquantur

De errore.

RELIQVVM eſt Piſones, quandoquidem plurima ſunt de quibus Præcepta traddi non poſſint, multoq; melius tunc quum facta ſunt cognoſcantur, monere ne nimio ueſtri amore decipiamini. Neminem enim tam malum Poetam (Cicero Inquit) uidi qui non optimus ſibi uidereture. Vos igitur ab omni ueſtrorum Carminum recitatione procul aſſentatores amoueatis, Current enim ſi qua ſpes lucri, tanquam ad merces de lapide coemendas.

TV ſeu donaris, ſeu quid donare uoles cui,
Nolito aduerſus tibi factos ducere plenum
Lætitiæ, clamabit enim pulchre, bene, recte

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Palleſcet ſuper his, etiam ſtillabit amicis
Ex oculis rorem, ſaliet, tundet pede terram,
Vt qui conducti plorant in funere, dicunt,
Et faciunt prope plura dolentibus ex animo, ſic
Deriſor uero plus laudatore mouetur.
Amici diligenter explorandi. *Reges dicuntur multis urgere culullis,*
Et torquere mero, quem perſpexiſſe laborent,
An ſit amicitia dignus. Si Carmina condes,
Nunq̃ te fallant animi ſub uulpe latentes,
Quintilii uari cenſura. *Quintilio ſiquid recitares, corrige ſodes,*
Hoc aiebat, & hoc. melius te poſſe negares,
Bis, terq; expertum fruſtra, delere iubebat,
Et male tornatos incudi reddere uerſus.
Si defendere delictum, quam uertere malles,
Nullum ultra uerbum, aut operam ſumebat inanem,
Quin ſine riuali teq; & tua ſolus amares,

NEq; quibus quid dederitis uel daturos eſſe receperitis debitores admittatis: ut enim Præfici dicunt ac faciunt plura quã qui ex animo lugent: ſic iſti plura q̃ qui ueriſsime laudant, Reges potius erunt uobis imitandi, qui neminem prius in familiaritatem accipiunt: q̃ multis experimentis illum amicitia ſua dignum approbauerint, Vt uos non niſi amiciſsimo ueriſsimoq; ſodali recitetis. qui non modo ueluti nuper Quintilius uarus moneat: hoc corrigas & hoc. ſed qui tanq̃ Grammaticus Ariſtarchus: Verſus ocioſos eſſe demonſtret. Duros reprendat: Inconcinnos oblinet: ambitioſos reſecet: Obſcuris lucem dandã admoneat: ambigua rederguet: & quæ mutanda uideantur adnotet, ſunt enim aliqui qui Poetam amicum offendere in tam minutulis erroribus nolunt, Qui profectó non ſunt amici, quum deriſoribus illuſoribusq; traducendum amicum exhibeant.

De Emendatione.

A quo petendũ conſilium. *VIR bonus, & prudens uerſus reprehendet inerteis,*
Culpabit duros, imcomptis allinet atrum

Tranſuerſo

Tranſuerſo Calamo ſignum, ambitioſa recidet
Ornamenta, parum claris lucẽ dare coget,
Arguet ambigue dictum. mutanda notabit
Fiet Ariſtarchus, nec dicet, cur ego amicum
Offendam in nugis? hæ nugæ ſeria ducent
In mala deriſum ſemel, exceptumq́; ſiniſtre.
Vt mala quem ſcabies, aut morbus regius urget,
Aut phanaticus error & iracunda Diana,
Veſanum tetigeſſe timent, fugiuntq́; poetam,
Qui ſapiunt, agitant pueri incautiq; ſequuntur.
Hic, dum ſublimeis uerſus ructatur, & errat
Sic ueluti merulis intentus decidit auceps
In puteum, foueam ue, licet ſuccurrite longum
Clamet Io ciues, non ſit qui tollere curet.
Si quis curet opem ferre, & dimittere funem,
Qui ſcis, an prudens huc ſe deiecerit, atq;
Seruari nolit? Dicam, ſiculiq; poetæ
Narrabo Interitum, Deus immortalis haberi
Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Aetnam
Inſiluit, ſit ius, liceatq́; perire poetis,
Inuitum qui ſeruat, idem facit occidenti,
Nec ſemel hoc fecit, nec retractus erit, iam
Fiet homo, & ponet famoſæ mortis amorem.

Quam pericu-loſa perſuaſio.

Peſtilens immodica gloriæ ſitis ex Empedoclis hiſtoria.

NE uero uos ex iſtorum numero ſitis qui dum ſibi optimi Poetæ uidentur, nullam præterea caſtigationem admittunt, Merito enim illi à prudentioribus uiris fugiuntur, & à Pueris exagitantur. Lapſiq; nullum inueniunt adiutorem. Quin prorſus ualeant, & Empedoclis fatum imitati, omnes ſeſe cum ſuis Carminibus in Ardentem Aetnam inijciant, Ac neminem qui ferat opem morituris, inueniant, Et certe idem ſcelus eſt, hominem inuitum ſeruare, atq; occidere. Sæpius enim eodem recurret, & ſi ſæpius à morte retrahatur cupiet tamen turpiter emori.

Caſtigationes gratanter accipiendæ.

NEc ſatis apparet, cur uerſus factitet, utrum
Minxerit in patrios cineres, an triſte bidental
Mouerit incoeſtus, certe furit, ac uelut urſus
Obiectos caueæ ualuit ſi frangere Clathros,
Indoctum, Doctumq; fugat recitator acerbus,
Quem uero arripuit, tenet, occiditq; legendo,
Non miſſura cutem niſi plena cruoris hirudo

QVOD ſi uerſus facere uidentur: non ex ratione faciunt: ſed ex furore certaq; ueſania: quam ira deorum: ob eorum ſcelera concitauerint, Itaq;(uelut Vrſus quum e cauea profugit) oẽs pariter obuios Auditores doctos indoctosq; fugant, ſi quem uero forte arripuerint, hunc nunq̃ amplius dimittunt: ſed uelut hirudo tam diu detinebunt: donec ad plenum exaciati: non amplius poterunt.

HEC uero ſunt mi pucci, quæ de Arte Poetica fuerunt ab Horatio precepta Piſonibus. Tu ſi quid in hoc opere noſtro deſideraueris fac ut ſciam, Per me quidem non ſtabit quin tibi ſit cumulatiſſime ſatisfactum, ſed ut Epilogum etiã habeas: In hac uacua pagina: tamq̃ in ænea Tabula Poeticas leges ſine ulla interpretatione nudas tibi proponam.

QVISQVIS OPTIMVS MAXIMVS POETA futurus es, ne uanas Ideas mente concipito. Rerum æquabilitatem adſeruato. Suum cuiq; rei locum tempuſq; dato. A propoſito nunq̃ recedito. Ne ullum in crimen a uirtute dilabitor, Vnamquamq; naturam quibus decet uerbis explicato. Ad finem operis reſpicito. Circa res friuolas moram ne facito. De ea re quam non recte noſti ne ſcribito. Cuius rei pondus ferre non poteris, ne ſubito. A principio rem ne repetito. Neue ad finem uſq; deducito. Artificioſſimas periodos facito. Verba quæ ſint optima uſitatiſſimaq; deligito. Noua uerba (ſi

ſit opus) caſte modeſteq; componito. Numeros ſuos rebus ipſis adhibeto. Habitus Coloreſq; ſuos adpingito. Opus ipſum dulce uehemenſq; conficito. Animo uultuq; ad rei naturam confor mator. Verba rebus Perſoniſq; adcommodator. In nouis perſonis tibi cōſtato. In aliunde tranſlatis aut famam ſequitor: aut quæ conueniant adfingito. Potius deducticiam ꝗ̃ nouam fabulam dato. In re uili manifeſtoq; loco ne laborato. Verbum uerbo reddere ueluti fidus interpres ne curato. In anguſtias imitator nimius ne deuenito.

HEROICI carminis principium caſtigatum ac decens non autem inflatum ac tumens eſto. Sed nec longinquius altiuſq; repertito. Ad finem euentumq; rei feſtinato. Res medias tamq̃ notas attingito. Quæ dilucide tractari non poſſunt relinquito. Principio medium & medio finis ne diſcrepato.

COMAEDIAM Tragœdiamq; ſcripturus Perſonarum in primis qualitatem adſeruato. Vnicuiq; naturæ atq; ætati ſuos mores dato. Quæ intus agi conueniant in Scenam ne proferito: ſed potius enunciato. Plures paucioreſue ꝗ̃ quinq; actus ne ſunto. Quartam perſonam colloquentem ne introducito. Nec Deum aliquem niſi qui rem dirimat intromittito. Niſi quod apte cohæreat chorus non intercinito. Si Satyros inducere malueris: eorum laſciuiam multã contemperato. Inconditis aſperiſq; uerbis utuntor De rebus quæ ad ciues referantur moderatius locutor. Comicam Tragicam atq; Satyricam rem Trimetris componito. Spondæum ſecunda quartaq; ſede non admittito. Tandem a Græcis Exemplaribus ne diſcedito.

CARMEN ut omni uicio careat uideto. Sæpius emendato. Vt artificioſiſſimum ſit opus ſtudeto. Recte ſcribendi fontem eſſe prudentiam exiſtimato. Materiam ipſam tibi Philoſophia ſuppeditato. Inanes uerſus canoraſq; nugas reijcito. Quid q; rem quamq; deceat obſeruato. Si precepta tradas breuiter tradito. Quæ ad uoluptatem confinges ueriſimilia confingito. Demum utilitatem cum uoluptate coniungito.

In eadem re ſæpius ne delinquito, Poeſis ipſa picturam immitator. Poetam eſſe niſi qui ad ſummum faſtigiũ peruenerit ne arbitrator, Ingenio repugnante ne ſcribito. Quod hactenus ſcriptum fuerit in Critici limam adducito. Librumq; niſi ſæpius caſtigatum ne ædito.

HEXAMETRO *autem Lyricoq; uerſu quã materiam componas diſpicito. Artificium addito. Ingenioq; ſoli ne confidito. Quæ debinc ſcribes: ut quid alij de te iudicent intelligas: recitato. Aſſentatores procul omnes amoueto. Veriſſimumq; tuis Carminibus iudicem adhibeto. Et que commonuerit gratanter accipito.*

POETICAE LEGIS EPILOGVS *Ita quidẽ habet: Ac quoniam ea lege monemur Græcos Poetas tanq̃ duces ſequi oportere. Addam etiam tibi nunc uti liberales uiri facere ſolent illorum Catalogum, ſiue potius Epitaphios quei remanſerunt Titulos: Vnde & qui nam ſint: quos ſequendos lex iubeat, de facie cognoſcas. & quum illorum facta perlegeris, commodiſsime tibi deligere ualeas quem horum potiſsimum conſeq̃re. Simul etiam Poeticæ reipublicæ q̃ auguſta ſit dignitas, intelligatur. Quemadmodum enim ex iſtis tot diſsipatis monumentis (quanta Romanorum Ciuium uirtus fuerit) extimemus. Sic & ex horũ inſcriptionibus, quæ ſit Poeticæ facultatis ratio, tota patebit. Neq; uero polliceor tibi me luſtraturum ſingulos, eſſet enim res propemodum infinita quæ nec. xx. q̃dem luſtris peragеretur. Sed ex ijs duntaxat optimates, & quei ad oſtendendam Poeticæ ditionis amplitudinem ſatis eſſe uidebuntur. Recenſebimus autẽ eos ueluti per Claſſes & Centurias, ut q̃ fieri poterit, apertiſsime quum legeris intelligantur, Patria. Genus Aetas. & facta ſingulorum.*

PRIMO *Igitur ex ijs quei* EPOPOEI *nominãtur, enumerabimus eos quei Theologiam perſcripſerunt. Quei futura fata Carminibus ædiderunt. Quei rerum geſtarum hiſtoriam Paulo fabuloſius enarrarunt. Quei rerum naturã explicarunt. Quei bene uiuendi leges uerſibus tradiderunt.*

SECVNDO *loco commemorabimus eos quei Elegiam celebrarunt.*

TERTIO *de ijs dicemus, quei Tragœdiam Satyram & Comœdiam excoluerunt.*

QVARTO *percurremus eos quei Iambos. Lyricos. Mele atq; Aſmata cecinerunt.*

POSTREMO *quei Hymnos. Encomia. Epithalamia. Monodias. Epicedia. Threnos. Epitaphia. atq; Epigrammata cõpoſuerunt.* AB THEOLOGIS *igitur incipiamus.*

ORPHEVS *Thracius Oeagri & Calliopeiæ filius, omnium ut fertur primus, undecim ætatibus ante bellum Troianũ, & lit*

teras & cœteras diſciplinas ex Aegypto in Græciam traſtulit. *Scripſit autem* Aſtrologica. Epodica. *Magica & Hymnos.*
ORPHEVS *Ciconeus duabus ætatibus ante Homerum, Scripſit* Mythopœian. *Epigrammata et (quei nunc ẽt extant) Hymnos.*
ORPHEVS *Odryſius & ſi pauca ſcripſerit, Multa tamen in eum* Poemata *conferuntur Triaſmi. quos Ionis Tragici fuiſſe uolunt.* Argonautica *quæ* Cercopis Pythagoræi *dicuntur. Viginti rerum ſacrarum uolumina quæ* Theognetus Theſſalus *ſcripſit.* Faſtorum *& Oraculorum libri quos* Onomacritus Athenienſis *compoſuit. Item de pretioſorum Lapidum cælatura* Timoclei Syracuſani, Soteria Pergini mileſij, *Crateres* Zopyri Heracleotæ, Throniſmi *&* Bacchica: *Niciæ* Eleatæ *Deſcenſu, ad inferos:* Orphei Camarinæi *ſiue ut alijs uiſum eſt* Herodici Perinthij. *Item* Onomaſtica, Aſtronomica: Thiepolicon: *Horoſcopica,* Corybantion, *&* Phyſica, *quæ* Brotini *fuiſſe credũtur.*
FVIT *autem & alter* ORPHEVS Crotoniates, *Circa quinquageſimam olympiada* Piſiſtrati Tyranni *amicicia clarus: qui* Decaterian: *&* Argonautica *ſcripſit. Orpheum autem illũ* Thracium *pleriq; tradiderunt* Lini Thebani *fuiſſe diſcipulum.*
LINVS *quidem* Apollinis *&* Terpſichoræ *filius ſiue potius* Amphimari *&* Vraniæ. *Primus e* Phœnicia *in* Græciam *diſciplinas attulit:* Herculis Thebani *Præceptor: ac Lyricæ muſæ Princeps exiſtimatus. Extant uero aliquot eius uerſus* Hexametri: *pauciſſimi quidem: ſed diuiniſſimi, quei (quantus uir ille fuerit) facile nobis oſtendunt.*
AMPHION *Thebanus antiquæ muſæ repertor: duabus ut* Tatianus *ſcribit ætatibus ante bellum* Troianum: *tria conatus eſt carminibus ſuis explicare.* Temporis *rationem:* Animæ *immortalitatem. & relligionis amorem. Quibus ad bene beateq; uiuendi formulam homines adducerentur.*
THAMYRAS Edonius Arſinoes *&* Philammonis *Poetæ filius: omnem* Theologiam *complexus eſt uerſibus. 300.* *Quomq; Muſas in certamẽ prouocaſſet: eſt occæcatus. Sed* Hymnæum Calliopes *&* Magnetis *filium uehementer adamauit. In*

quo diſputare ſolent. Primus ne is fuerit qui puerorum amores eſt aſſectatus? An etiam Orpheus qui Calain dilexerit? An Talo Cretenſis qui Rhadamanthyn exarſerit? An Lainus qui Chryſippũ Pelopis filiũ deperierit? An et Itali Milites in Exercitu mulierum inopia: facinus in Armigeris adinuenerint. An non potius ipſe Iuppiter qui Ganymedem rapuit, ſceleris author extiterit?

MVSAEVS Eleuſinus Athenienſis Antiphemi filius (Orphei q̃q̃ ipſe grandior natu diſcipulus) Scripſit ad Eumolpum filium Hypothecas uerſibus quattuor millibus. Item & de Treſpotis hiſtoriam, quod opus Eugrammon Cyrenæus ſibi uendicauit:

EVMOLPVS autem ipſe Cerealia & ſyluarum Myſteria ſcripſit uerſibus tribus millibus.

MELAMPVS Amythaonis filius Athenienſis: Ex ægyptiis ſacris interpretatus De Saturni regno. De Titanum aduerſus Iouem pugna.

De Proſerpinæ raptu. De Cereris matris luctu. Deq; earum myſteriis multa uerſuum millia compoſuit.

PALAMEDES Argiuus Nauplii et Clymenæ filius Agamẽnoniſq; Regis Nepos: ipſis quidem Iliacis temporibus uir & ſapientiſſimus & ad Poeticam facultatem aptiſſimus. Nam nõ modo cubum Stateram: illaſq; quattuor litteras adinuenit. Sed & multa diuiniſſima Poemata præter Iliada conſcripſit. Quæ propter inuidiam (Sæpe enim magnos quoq; uiros hec tangit) uel ab Agamẽnonis Nepotibus: uel ab Homero ſuppreſſa putantur.

PER hæc fere tempora SIBYLLAE fuiſſe dicuntur: quæ diuinas ſortes & Oracula carminibus ædiderunt.

THESSALA de Tireſiæ uatis genere.

DELPHIS Beroſo atq; Erimanthe genita.

COLOPHONIA de Calchantis ſtirpe.

SAMIA de qua librũ Eratoſthenes cõpoſuit: Pytho nominata.

Helleſpontia quæ Marmiſſum: Pagus is eſt prope Gorgition & Polichnen urbes Troadi finitimas, habitauit.

ERITHRAEA quæ prima Sambucam inuenit, Melicos mo-

BIBL. C. ... ROMA VITTORIO EMANUELE

dos continuit, & de Palmis quoque Librum conſcripſit.

PERSIS *ſiue Chaldæa Sambethe nuncupata Quæ Viginti Libros confecit. In queis omnium gentium ac Regionum fata continebantur. Quod autẽ complures in iis uerſus imperfecti, minimeq; boni reperiantur.* Non quidem Vaticinantis fuit cul pa, *Sed diſcribentium quei aut uerba illius conſequi non potuerunt, aut plane non intellexerunt.* Nicanor qui Alexandri ma *gni uitam ſcripſit, opinari uidetur hanc Darei qui ab eo deuictus eſt ætate fuiſſe.* Ego uero *pleriſq; authoribus eam Semiramidos ac* Cyri Perſarum *Regis temporibus fuiſse crediderim. Annis quidem ante bellum Troianum uti* Caſtor Thallus Porphiriuſq; *computarunt. 503.*

CVMAEA *quæ cymeriam Italiæ regionem incoluit. Amalthia ſuo nomine uocata, ob ingentem uero ſacrarum rerum amo rem* Hierophile *appellata. Vixiſſe autem annos ſupra* Ducentos *exiſtimata.*

TIBVRTINA *cui proprium nomen Albunea fuit. hanc enim a loci ac tpis ratione potius q̃ Cumæam affirmarim. Nouẽ libros ad Tarquinium Priſcum uenales attulit. Quorum preciũ quum ille recuſaret, conbuſſit duos. Reliqui uero ſeptem pari iam precio redempti, diu dum Imperium Populi Romani ſtetit, relligioſiſſime cuſtoditi. Tandem ex quo ſeruati fuerant incẽ dio abſumpti.*

INSIGNES *etiam ante Homerum Poetæ memorantur.*

ARISTEVS *Prœconneſius Democharidis ſiue Cariſtrobij filius q̃q̃ eum aliqui. 55. Olympiade Cyri Crœſiue temporibus extitiſſe tradiderint. Scripſit autem Theogoniam uerſibus mil le. Arimaſporum hiſtoriam uerſibus ad quinq; millia. Hic autem eſt ille Ariſteus cuius animã dixerunt, quum egreſſa corpore fuiſſet, in Corui effigiem reuertiſſe.*

EPIMENIDES Cretenſis. Asbolus, Centaurus, Euclus Cyprius, Orus ſamius, Drimo. Iſatis & Protænides Athenienſis.

HOMERVS *autem ipſe ob egregiam uirtutem ſolus Poetæ nomen aſſecutus Quibus parentibus & qua patria fuerit ortus:*

quum ipſe

quum ipſe occultauerit: quærere iam ſuperuacuum. Quibus *autem temporibus uiguerit, quia pro termino quodam haberi ſo let: multi diſquiſiuere. Crates grammaticus genitum eum exſti mauit* Annis *poſt bellum* Troianum. 80.

ERATOSTHENES. 100.

ARISTARCHVS. 140.

PHILOCHORVS. 180.

APPOLLODORVS. 240. *Theagenes uero* Rheginus *qui Cambyſæ temporibus fuit*. Herodotus *Halicarnaſeus*. Steſembrotus *Thaſius & Ephorus Cumeus: pauloante Olympiadas eum extitiſſe traddiderunt*. Annis *ab ilij* excidio. 400. Megaclides *autem et Chamæleo peripatetici*. 500. *olympi ade* 3. & 20. *Annis ante Romam conditam*. 160. *Scripſit autem* Homerus *duo diuiniſſima Poemata* Iliada & *odyſſean*. *Referunturq; ad eum authorem Ilias parua, Cræcorum reditus. Amazonia*. *Epicichlides*. *Ethiepactus*. *Iambi*. *Batrachomyomachia*. *Arachnomachia*. *Epithalamia* Cyclus *Cypria &* Hymni.

HESIODVS *Aſcræus Dij ac Pycimidæ filius: ex optimo* Agricola: *optimus Poeta factus. Scripſit* Theogoniam. *operũ ac dierum rationem*. *Herculis ſcutum*. *Heroniarum Catalogum in libros* .5. *Patrachi amatoris Epicedion: & de Idæis Dactylis librum unum*. *Fuerunt uero quei Heſiodum antiquiorem* Homero *fuiſſe putarint*. *Nonnulli ambos eiſdem tempori bus ætatem ægiſſe crediderunt*.

PORPHYRIVS *philoſophus* Centum *annis poſt* Homerũ *fuiſſe contendit*. *Ante primam olympiada duobus ac*. 20. *Cœpiſſe autem dicuntur* Olympiades Annis *poſt* Troiana *tempora*: 7. & *quadringentis*.

ABARIS *Scytha Seuthi filius olympiade tertia Legatus Athenas uenit*. *Ibiq; Græcas litteras edoctus*. *Scripſit Appol linis ad hiperboreos aduentum Vnde fabuloſe dictus eſt: accepiſ ſe ab illo Sagittam: cuius uirtute ad Scythas e Gracia deuolaue rit*, *Scripſit & Hebri fluuij Nuptias*. *Expiationes*. *Theogo nias & Oracula*.

F

MANAETHVS *Item Agyptius Iouiſpolites ſiue Sebenny ticus omnem Aegyptiorum hiſtoriam & ſacram & Popularem Græca oratione ſoluta conſcripſit, Carminibus uero Phiſiologica. Aſtrologica & Apoteleſmata compoſuit.*

ANTIMACHVS *Heliopolites Aegyptius de mũdi creatiõe uerſus Heroicos ad tria millia ſeptingẽtos et octuaginta cõſcripſit.*

PISANDER *Piſonis & Ariſtæchmæ filius ex Camera Rhodius olympiade. 33. q̃q̃ nõ nulli ab Eumolpo Poeta dilectum: & Heſiodo antiquiorem fuiſſe crediderint. Scripſit Heracleia libris duobus: ubi primus Herculi clauam addidit.*

PALAEPHATVS *Actæi & Metaniræ filius Athenienſis Scripſit de Mundi generatione uerſus ad. 5. millia Mineruæ Neptunni Apollinis & Dianæ progeniem. 3 millibus. Veneris & amoris dialogũ uerſibus totidem. Item Epea: et Latonæ crines.*

TYRTAEVS *Archimbroti Mileſij filius Olympiade. 45. poſt urbem Romam conditam Anno. 115. Anco Martio regnante Athenis inclaruit. Scripſit uero bellicoſorum carminum libros. 5. quibus Lacedæmoniorum animos exacuit aduerſus Meſſenios. Quorum urbs. 20. poſt annos capta. Deſcripſit & Lacedæmonijs rempublicam: atq; Hypothecas uerſu Pentametro.*

PARTHENIVS *Chius Theſtoris ex Homeri ſtirpe filius Metamorphoſin compoſuit: & de Theſtore patre multa Poemata conſcripſit.*

PANYASIS *Polyarchi Halicarnaſæi filius Poeticã ipſam ſuperiorum temporũ incuria prope iam extintã reuocauit. Olympiade. 75. Quom Xerxes in Græciam arma mouit: Romæ Spurio Caßio & Proculo Verginio Coſſ. Quo ãno primũ lex agraria promulgata. Scripſit autem Heracleada libris. 14. Res Ionicas Pentametris uerſibus. 1000. Colonias Ionicas Hexametris. 700. Item de Neleo & Codro.*

CHOERILVS *Samius qui & Halicarnaßus dictus ijſdem fere temporibus Puer ſpecioſißimus e Samo profugiens apud Herodotum Hiſtoricum in Halicarnaſo conſedit: ac Poeticæ incumbens ſcripſit Athenienſium de Xerxe uictoriam. Ex quo q-*

dem Poemate pro ſingulis uerſibus ſingulos aureos Stateras acce pit. Decretumq; ut in omnibus Scholis publice cum Homero le-geretur. Scripſit & Lamiaca cum quibuſdam alijs. Perijt au-tem in Macedonia: regnante tum Archelao.

FVIT & alter CHOERILVS ineptiſſimus Poeta: qui hu ius ipſius exemplo Alexandri magni geſta ſcribere conatus eſt: ac ꝑ ſingulis bonis uerſibus ſingulos Philippæos, Pro malis uero Colaphos accipere ſolitus.

ANTIMACHVS Hyparchi Colophonij filius Panyſiadis ac Steſimbroti Poetarum diſcipulus. Scripſit Thebaida faſtidio ſiſſimum opus. Quod quum recitaret: diſcedentibus cæteris. Platoni tamen (qui ſolus remanſerat) recitare perſeuerauit.

MVSAEVS Epheſius decem libris Perſeida compoſuit: & in Eumenem atq; Attalum Reges inuectus.

PISANDER Neſtoris Lycanij Poetæ filius: Alexandri magni tꝑibus uariam hiſtoriam ſex libris complexus.

APOLLONIVS Rhodius grammaticus Syllei Alexandri ni filius Callimachi Cyrenæi diſcipulus. Ptolemæo qui Euerge tes cognominatus Rege cuius Bibliothecæ poſt Eratoſthenẽ præ fuit 4. Argonauticon libros uix tandem ſummo labore cõfecit.

THEOCRITVS Philines et Simmichi Siracuſani filius ma gno Doridis linguæ ſucceſſu Bucolica compoſuit: quæ fruſtra ple riq; conati ſunt imitari. Referuntur ẽt ad eũ authorẽ Prœtides. Elpides. Hymni. Heroinæ. Epicedia. Elegiæ. Iambi atq; Epigram mata: qn et Ouiũ Fiſtula Bipẽnis Cupido alatus et eiuſmõi ſolatio la Bucolicorũ uero Poetæ tres. Hic ipſe Theocritus: Moſchus Siracuſius Ariſtarchi grammatici diſcipulus: ac Bio Smirnæus.

ARATVS Solenſis Athenodori filius cũ Antiocho Demetrij Poliorcetæ filio Macedoniæ Rege familiariſſime uixit. Scripſit aũt hæc Phænomena. Spondophoros. Pægnia. Hymnos in Pana. Aſtrotheſiã. Aſtrologiã. Anthropogeniã: Theriaca, Epithiti con in Theopropũ. Ethopœias ad Antigonum: Anatomen in Pauſaniã macedonẽ. Cleombroti q̃ ſe ob philoſophiæ ſtudiũ pre cipitarat Epicedion: ad Philã Antigoni coniugẽ. Epigrãmata.

Item orone ſoluta in Odyſſean Homeri, Epiſtolasq; q̃plurimas.
NICANDER Xenophanis Golophonij uel ut alij uoluerunt Aetoli filius: grammaticus: medicus: & poeta Scripſit Attalo iuniore qui Galatonices cognominatus eſt Rege Sodalitiorum libros. 5. Georgica Theriaca. alexipharmaca. medicinarum ſinagogem, Prognoſtica. quæ de Hippocratæis tranſlata. Item de omnibus rebus ad ſanitatem conferentibus libros. 3.
SIMONIDES magnes Sipilius: ſcripſit magni antiochi Macedoniæ Regis (qui tandem AB Attilio Conſule deuictus eſt) geſta: Separatim uero bellũ quod geſſerat aduerſus Galatas.
SIMONIDES alter Cariſtius ſiue Erethrienſis ſcripſit conuentum achiuorum in aulide. De Iphigenia lib. 1. ac trimetrorum lib. 2. HOMERVS Sellius Ludicra.
THALETAS Gnoſius fabuloſiora ſectati.
ANTIPHO autem Athenienſis quia quod nunc uulgo faciunt: monſtra quedam ſibi fingebat, ac uerbis utebatur Paraſciticis. Teratoſcopos & Logomagiros appellatus, unus enim hic ſatis ſit uitiorum fugiendorum exemplar.
TIMOLAVS Lariſſæus Anaximenis Lampſaceni diſcipulus: Rhetor: ad Poeticam tamen inclinatior: nouum quendam ſcribendi modum commentus eſt. Nam ſingulis Iliados Homeri uerſibus ſuos tanq̃ neceſſarios ſubiecit: ut uideri poſſit Homero uerba fere totidem defuiſſe.
PTOLEMAEVS Citherius de Pſalacantha herba librum unum ædidit: quam quidem admirandas uires habere prædicauit.
ARRIANVS qui Epopœus eſt cognominatus Alexandriada conſcripſit: quam ab Alexandro Macedone ad Attalum Pergamenum Tegem libris 4. ac. xx. perſecutus. Vergilij quoque Georgica tranſtulit.
OPPIANVS Coritius Cilix grammaticus & Poeta: ſcripſit ad Antonium Cæſarem: Alieuticon libros. 5. Cinegenticon. 4. Iexuticon. 2. Quei quum recitarentur: quemadmodum & antea Chœrilus Saminus: pro ſingulis uerſibus ſingulos aureos ſtateras accepit: ad ſummã duũ milliũ. quot & in illis uerſus.

QVINTVS *Calaber Homeri paralipomena. 4. & 10. libris mirum in modum eſt conſecutus.*

NONVS *Homerum æmulatus octo & 40. uoluminibus Dioniſiaca compoſuit.*

EIONISIVS *Corinthius altero libro Greographiaca altero & Lithiaca complexus eſt.*

COLVTHVS *Licopolites Thebanus Anaſtaſio Romanorum Imperatore, Sex libris Calidonica ſcripſit. Scripſit item Perſica: Raptum Helenæ. & Encomia multa;*

TRYPHIODORVS *Ilij excidium unico libello cōpoſuit.*

TIMOTHEVS *Cazæus Grammaticus de quadrupedum ac Ferarum omnium quæ in India Arabia ægypto ac Libia forēt natura conſcripſit. Separatim autem de Serpentibus & auibus externis quattuor libros ædidit, atq; in Anaſtaſium Imperatorē de publico ærario iam exhauſto Tragœdiam fecit.*

PHYSICI *uero Poetæ quattuor clariſſimi uiri.*

THALES *mileſius ſiue (ut Herodoto uidetur) Phœnix: Amij & Cleobulæ filius: qui primus inter Græcos ſapiens appellatus. Natus ut pleriq; tradiderunt ante Cræſum Regem olympiade 35. ut autem Phlegetonti uiſum: Notus eſſe cœpit. 7. Scripſit uero Metheora: Iſemerian: & alia multa: peritiſſimus Aſtrologiæ a Threſſa tamen ancilla (ut refert Plato) deluſus.* Phiſici: Poetæ.

XENOPHANES *Colophonius Anaxagoræ Calzomenij diſcipulus. Diuinam Humanamq; naturam omnem diuiniſſimis uerſibus eſt complexus: Quorum aliquot operæprecium intelligere. Ac quoniam ex Græcis Latinos bonos facere non licet: eorum ſententiam explicabo. Sunt enim in hec prope modum uerba deſcripti.*

VNVS *quidem Deus inter omnes Deos Hominesq; maximus: Qui nec corpus nec mentem eandem quam & mortales habet. At uero ſtulti genitos deos eſſe putant: Quin & ueſtem & uocem & artus ſuos habere credunt. Quod ſi quis pinxerit Bouē aut Leonem humanis manibus uel ſcribentem: uel quid aliud cō ficientem. Reclamarent protinus: Equos equis: Boues bobus* Deus Vnus.

ſimiles eſſe oportere. Ipſi tamen omnes (quod magis expers ra tionis eſt) Deorum facies ſculpunt: Aediculas (tamq̃ ubi habitẽt non habeant) illis ædificant. Et multa eiuſmodi de Dijs qualia ipſi faciunt monſtra confingunt

QVORVM quidem Carminum ſententiam Xenophanes de Sybilla furatus. Sic enim illa cecinerat, Humuna caro non po teſt oculis aſpicere Deum immortalem qui Polos habitat: Immo nec aduerſos Solis radios intueri.

PARMENIDES Pyretus Eleata Xẽophonis Colophonij: uel (ut ſcribit Theophraſtus) Anaximandri Mileſij qui Thalem audiuit diſcipulus. De uno rerum omnium Principio ſubtiliſſi me diſſeruit. Extant enim & huius complures uerſus quei di-uinam illam ſcribendi materiam Platoni ſuppeditarunt.

EMPEDOCLES Methonis ſiue Archinomij Zenetiue fi-lius Agrigentinus. 60. olympiadis anno. 2. qui fuit alter & tri centeſimus ab urbe condita: quo primum. 10. uiri Romæ creati Parmẽidis (ut Porphirius ſcribit) exoletus: ac Telaugis Pythago ræ filij diſcipulus: Gorgiæq; Leontini Rhetoris præceptor. Tres de rerum natura libros Duobus millibus uerſuum ſcriptos ædidit. Quum uero magnam ex ſcientia rerumq; futurarum prædictiõe gloriam aſſecutus eſſet. Seq; a populis tanq̃ deum aliquem obſer uari uideret: quo fidem eam confirmaret. Aliquandiu ſolus Sici liæ urbes ambiuit. Aeneas ſoleas pedibus. Aureum diadema crinibus: Delphicaſq; Corollas manibus gerens. Ne quod autem humani corporis ueſtigium relinqueretur. Et ne non om nino deus in cœlum tranſlatus eſſe crederetur. Intempeſta no-cte æthnam aſcendit: ac ſe ſe in ignis craterem iniecit dumq; im mortalis deus haberi cupit, mortalis ante diem effectus eſt. cuius quidem rei inditium factum: Sandalio ui flammarum emiſſo. Appellatus autem interdum a ſuis ciuibus Colyſanemas, propte rea quod aſinorum pellibus per mœnia diſpoſitis: magica uirtu-te uentos in acrigentum flare prohibuiſſet.

LEGIS LATORES uero Poetæ clariſſimi fuerunt.

Legiſlatores PERIANDER corinthius Cypſeli filius unus e ſeptem

greciæ ſapientibus: olympiade. 38. Scripſit hypothecas ad uitam humanam uerſibus Hexametris ad duo millia. Poetæ.

PICTACVS mitylenæus caico patre thrace & hyrradia matre Lesbia natus: olympiade. 32. & ipſe unus e ſeptem græciæ ſapientibus: olympiade. 42. leges mille uerſibus Elegiacis ſcriptas ædidit. Melanchrum tyrannum Mitilene expulit. Phrynonem atheninenſium Imperatorem ſingulari certamine quaſi Retiarius myrmillonem occidit.

SOLO athenienſis & ipſe inter ſapientes: olympiade. 46. qui Annus Romæ fuit. 53. ex quo regnare cœpit Tarquinius priſcus Leges elegiaco uerſu ſcriptas Athenienſibus dedit. Quas propterea quod ligneis tabulis inſcriptæ fuiſſent: axonas appellarũt. Carmen etiam quod Salamis inſcribitur de themiſtoclis uictoria compoſuit. De antiquitatibus autem heroico uerſu ſcribere inſtituit. Quod quidem opus ſi per publicas occupationes ei perficere licuiſſet. Maximus (ut ait Plato) poetarum omnium extitiſſet. A piſiſtrato tyranno in exilium pulſus Ciliciam incoluit: ibiq; urbem de ſuo nomine Solos condidit Sunt & qui Solos quæ urbs in Cypro eſt: ab eo illic mortuo dictam fuiſſe uelint. Ea dẽ ætate atq; ex eodẽ ſapientũ et legis latorũ poetarũ collegio,

CLEOBVLVS Lindius Euagoræ filius: fortitudine ac pulchritudine cæteros mortales antecelluit. In ægypto philoſophiam cum Solone didicit. Aſmata: & quos griphos appellant: uerſibus ad tria millia compoſuit, Peryt autem ætatis anno. 70. Relicta Cleobula filia: quæ patrem emulata uerſibus hexametris ænigmata conſcripſit: cuiuſmodi fuit illud de Anno: Eſt pater huic bis ſex nati: & terdeni nepotes. Cleobuli autem oracula fuerunt. Amicum amico benefacere., ut ſit magis amicus: Inimicum uero conciliare, ne ſit inimicus. In proſperis rebus nõ eſſe ſuperbiendum. In aduerſis non ſuccumbendum. fortunæq; mutationes generoſo fortiq; animo tolerandas.

PHOCYLIDES mileſius olympiade. 57. Quod Romæ incidit ĩ. 203. Annũ ab Vrbe cõdita Seruio Tulio regnũ obtinẽte. Priuatas bene uiuendi leges ſcripſit uerſibus quei nunc etiam ex

tant hexametris. 216. magna ex pte de Sibillinis furatus.

EIVSDEM *ferme ætate* THEOGNIS *magarenſis Siculus ad Cirnum adoloſcentem bene uiuendi præcepta collegit elegiacis (quei iam extant) uerſibus. 1218. Quos quidem multa laſciuia coinquinauit: ſiue potius ut uideri poteſt exornauit. Scripſit & elegiam in ſyracuſanos obſidione liberatos. ac multas alias ſanctiſſimas inſtitutiones.*

PYTHAGORAS *ſamius circa. 60. olimpiada. 50. Tarquinio ſuperbo Romæ regnante. In ultima Italiæ ora circa metapõtum & crotonem philoſophiam profeſſus. omnem bene ac beate uiuendi normam aureis uerſibus hexametris. 61. complexus eſt.*

NVNC *age qui nã in* ELE*gia ſcribenda claruerint uideamus atq; iſtam in primis grammaticorum litem ex ſententia dirimamus. Mihi quidem uidetur: Elegian (non uti uulgus extimat) ab Eleein: quod eſt miſereri: ſed ab Eleginein, quod apud Priſcos græcos erat deſipere, dictam fuiſſe modulationem. quam primus Theocles Naxius ſiue Eritreus inſaniens flebiliter modulatus eſt. Primo quidem ad querimoniam, Deinde ad cæteras quoq; res explicandas acceptam. Claruerunt igitur in ea ſcribenda preter quos nominauimus circa Solonis ætatem.*

MIMNERMVS *Lygirtiadæ, quem alij Colophonium alij Smyrnæum alij Aſtypalenſem dixerunt, ob ipſam Carminum ſuauitatem Ligyaſtades appellatus.*

Elegiographi Poetæ.

EVPHORIO *Polymneſti Chalcidenſis. In Philoſophia Lacydæ ac Prytanidis. In Poetica uero Archebuli Thyræi Poetæ a quo dilectum fuiſſe ferunt Diſcipulus olympiade 108. Quom in Italia Pyrrhus Epirotes a Curio Dentato Cos. deuictus eſt. Scripſit præter Elegiacos libros, etiam Epicos, quei uarias mille annorum hiſtorias continent. Eorumq; Titulus Mopſopia, quia ſic olim Attica Regio ab Occeani filia uocabatur. Scripſit item & alteros quei Quintachilias inſcripti, quoniam quinq; libris interpretatus eſt Sibillarum oracula Mille annorum ſpacio terminari.*

PHILETAS *Cous Telephi filius, Alexandri magni ætate*

Criticus.

Criticus. Ptolemai ſecundi Præceptor. Præter Elegias q̃plurimas: ſcripſit etiam Epigrammata. Dum orationis falſitatem inueſtigat. nec repperit: dolore abſumptus.

CALLIMACHVS *Cyrenæus: non Batti & Meſatmæ filius qui grammaticam profeſſus eſt. Sed huius ex ſorore Nepos. Qui Ptolemæi philadelphi ætate omne genus Carminis eſt complexus. Nam præter Elegias, ſcripſit etiam Comœdias & Tragædias & Satyras & Epigrammata. Scripſit Ionis aduentum, Semelem. Glaucum, Muſæum. Indicem eorum omnium qui per ſingula tempora docuiſſent. Indicem librorum Democriti. Indices rerum in omnibus diſciplinis notabiliſſimarum. Quemadmodum Menſes a ſingulis Ciuitatibus ac populis appellentur. Scripſit Colonias argiuas, Archadiam. Inſularum atq; urbium ædificationes Appellationeſq;. De fluuijs quei ſunt in Europa. De rebus admirabilibus in Peloponeſo & Italia. De piſcibus. De uentis. De Auibus. fluuijs quei ſunt in toto orbe. Rerum in omnibus Regionibus admirabilium Synagogen. Poſtremo Diras in Apollonium Rhodium, quem ob uitæ ſimilitudinem Ibin appellauit.*

PARTHENIVS *Eudoræ & Heraclidis Nicæi Myrleaniuæ filius ſiue potius (ut Hermippo uidetur) alumnus. Mytridatico bello in Manubijs a Cinna captus eſt. Cognita uero poſtmodũ eius diſciplina Romæ manumiſſus eſt, et ad Tiberij Cæſaris principatum annis ſupra .100. uixiſſe fertur. Scripſit Elegias in Venerem. Aretæ uxori, Epicedion, ac ſeparatim eiuſdem Encomion libris tribus.*

NVNC *iam ad Tragicos Poetas tranſeamus. Horum autem omnium primus fuiſſe dictus eſt,*

THESPIS *quidam Athenienſis ut ego quidem arbitror Erechthei filius a quo Theſpiades dictæ Quinquaginta eius filiæ, quas omnes una nocte uiolauit Hercules. Nam Sexdecim eodẽ nomine Tragici Poetæ cenſentur. Inter quos Theſpis Icarij filius quem non nulli ſecundum fuiſſe dixerunt Cuius hæ feruntur Fabulæ. Athla Pelei. Phorbas Sacerdotes. Semidei et Pentheus.* **Tragici Poetæ.**

PHRYNICHVS Minyri filius Athenienſis: Theſpidis di
ſcipulus: Primus in Scæna muliebrem perſonam oſtendit ac Te-
trametrum in tragœdijs adinuenit: Nouem huius feruntur fabu
læ. Pleuronia. Aegyptij. Actæon. Alceſtis. Antæus. Dicæi.
Perſæ. Scynthoci. & Danaides.

FVIT & alter PHRYNICHVS Melanthæ filius Athenienſis;
Cuius fabulæ Andromeda. Erigone. et quæ Pyrrhicæ nominãtur

CHOERILVS Athenienſis Cira. 70. olympiada fabulas
docuit. 150. ter ac decies uictor: Non nulli authores ſunt: Pri
mum hunc & Perſonas & uarios ornatus in Scenam attuliſſe.

AESCHYLVS Athenienſis Ephorionis filius annos natus.
25. certare cœpit. Eademferme tempeſtate qua primi Tribuni
plebis Romæ creati C. Licinius & L. Albinus: Quum in ſacrum
montem plebs a patribus ſeceſſiſſet A. Verginio & T. Vetuſio
Coſſ. Primus autem & Perſonas & Cothurnos & ueſtem oblon-
gam Cæteroſq; Scenicos ornatus inuenit. Scripſitq; Tragœdias
70. quarum Satyricæ V. Septies & Vigeties uictor. Elegias etiã
circiter. 20. Fugiens uero in Siciliam anno ætatis. 60. propte
rea quod ſe docente Tabulata cum ſpectatoribus concidiſſent:
Hieroni Tyranno cæteriſq; cariſſimus fuit. Poſt tris uero q̃ eo ue
nerat: annos. Dum ex oraculi ſententia Ruinam de Cœlo im-
minentem caueret: Teſtudine quam Aquila ferebat in caluum
Senis caput demiſſa occiſus eſt: ac publicis in monumentis ſepul
tus. Relictis filijs duobus Ephorione ac Euæone: quei & ipſi
quoq; Tragici fuerunt. adeo autem deſideratus poſt mortẽ Athe
nienſibus fuit: ut publico decreto: ijs quicunq; fabulas eius atti-
tarent: certum auri pendendi pondus promiſſum fuerit. Extant
quidem nunc eius Trẽgœdiæ ſeptem. Promætheus. Eumenides.
Eccephori, Perſæ. ac ſeptem duces quei uenerunt ad Thebas.

SOPHOCLES Sophili Athenienſis filius natus olympiade
73. annis prius q̃ Socrates. 17. Primus omnium in tragœdia tri
bus actoribus atq; eo qui Tritagoniſtes uocatur eſt uſus. Pri-
mus Tragicum chorum ex. 15. quei prius erant. 12. iuuenibus
inſtituit. Primus præcedentem actum urgere ſequentem in

duxit. Eamq; quæ fieri antea ſolebat Stratologian ſubſtulit. Docuit autem fabulas. 108. atq; ut non nulli tradiderunt: multo plures. E quibus ſuperſunt. 7. Aiax maſtigophoros. Electra. Oedipus tyrannus. Oedipus coloneus Antigone. Trachiniæ & Philoctetes: quater ac uigeties uictor. Scrpſit etiã Elegias & Paanas & de choro aduerſus Theſpin & chœrilum ob mellifluam orationis iucunditatem Apicula nuncupatus. Periit poſt natum Euripidem annis. 6. præ nimio gaudio quum ex tragœdia uictor declaratus eſſet. Relictis filijs Iophone. Leoſthene. Ariſtone. Stephano ac meneclide. Fuit autẽ et alter SOPHOCLES ſuperioris ex Ariſtone filio nepos: qui docuit fabulas. 40. ſiue ut aliqui uoluerunt non plures. 11. Septies uictor: qui ſcripſit & elegias: ac ſemper ſumma eum pudicitia uixit. Et ſi quidam turpiſſimæ libidinis genus in eo criminati ſint: qđ nec Euphrates qui plurima in illum ſcelera cõfixit eſt calumniatus Dictus uero ſapẽtiã cauponari quũ fabulas uenditaret.

SOPHRO ſiracuſanus agathoclis & Dannaſillidis filius: magnum per hec tempora nomen conſecutus. Scripſit qua & ſophocles doride lingua. mimos uiriles & mimos muliebres. Quos quidem libros aiunt Platonem ita ſemper in manibus habere ſolitum: ut plerunq; ſuper ijs edormierit.

EVRIPIDES athenienſis Mneſarcho & Cletona nobilſſimis (ut ſcribit Philochorus) parentibus natus eſt. Quo die uictus a Themiſtocle Xerxes: olympiade. 76. Qualiſq; futurus eſſet Apollinis oraculo antea ſignificatum qui eum apud omnes homines glorioſiſſimum fore cecinerat. Primum quidem pictor fuit: mox ad Prodicum rhetorem ſe contulit: Philoſophiam autem quæ eſt de moribus a Socrate percepit. Eam uero quæ eſt de natura rerum ab Anaxagora claʒomenio didicit. Tandem ſe ad tragœdiam contulit: unde ſcænicus Philoſohpus appellatus: homo triſtis: auſterus & abhominim conſuetudine multum abhorrens. Quum autem ad Archelaum Macedoniæ regẽ ueniſſet: ac in magnis honorib⁹ apđ illũ eſſet: ob inuidiã Poetarũ

Arridæi macedonis et Cratæne theſſali queilyſimacho Regis ſa mulo perſuaſerant: ut canes in eum relaxaret: a canibus eſt dilaceratus. Queidam tamen non a canibus ſed a mulieribus dila niatum traddiderunt: quum ad Craterum archelai dilitias(nam hiſce amoribus tenebatur)intempeſta nocte ueniſſet. Contra uero non nulli non cum Cratero: ſed cum Nicodemi arethusij coniuge deprehenſum atq; interfectum. Vixit annos. 75. Oſſa uero Pellam a rege tranſlata: feciſſe fabulas opinantur alij. 75. quot & annos uixit. Alij uero. 92. Quarum nunc extāt. 18: Hecuba. Oreſtes. Phœniſſæ Medea. Hippolitus. Andromache. hicetides. Iphigennia in aulide. Iphigennia in Tauris Rhœſus, troades bacchæ. cyclops. heraclidæ. helena. Io. & Hercu les furens. Declaratus eſt uictor quinquies, quater dum uiueret: ſemel uero poſt mortem. Docente nepote qui etiam Euripides cognominatus. Perijt autem olympiade. 93.

PHILOCLES Polypithei filius Aeſchyli Tragici nepos pau lo poſt Euripiedem ſcripſit fabulas. 100. quarum hæ fuiſſe dicuntur Erigone. naupiius. œdipus. œneus. priamus. penelope. Philoctes. Ob orationis uero amaritudinem fellis nomine Philochóles appellatus. Habuit & filium Morſimum Trigicum ineptum: ex quo naſcitur Aſtydamas qui & ipſe Tragicus. ex quo iunior Philocles Athenienſium Imperator.

ACHAEVS Pythodori Eretbrienſis, poſt Sophoclem natus olympiade. 84. docere cœpit una cum Euripide. 92. Docuiſſe autem fabulas traddiderunt alij. 94. alij, 30. alij. 24. Fuiſſeq; ſemel tantum uictorem.

ARISTARCHVS Tegeates per hæc tempora. Primus antiquarum Tragœdiarum prolixitatem emendauit: docuitq; fabulas. 70. bis tantum uictor. Vixit uero annos amplius Centum. Dum autem in morbum quemdam incidiſſet ab Aeſculapio ſanatus eſt. Hac indicta mercede. ut ſalutis Authori gra tias referret. At ille Tragœdiam eius nomine Aſclepiam ædidit. In qua fere in hanc ſententiam ſcripſerat. Sanitatis mercedem Dij quidem ipſi nec poſtularent nec caperent. Quomo-

do enim: ſi quæ maxima bona ſunt, ultro nobis elargiuntur. Permittuntq; Solem ipſum aſpicere, tanti Dei tam fœlices radios ſine ullo precio capere: tam uarios Aquæ atq; Ignis uſus habere. Deniq; uitalem hanc auram carpere & pro arbitrio frui: Verũ enimuero in his quoq; minimis uolũt nos neq; ingratos neq; pr[ſus] beneficiorũ īmemores uideri, ac nr̃ã quoq; uirtuẽ eo mõ ſpectari.

NICOMACHVS *Athenienſis etiã hoc loco momen meretur. qui præter omniũ expectatiõem uicit Euridide[m] & Theognin in Oedipo.*

THEOGNIS *aũt ipſe ob frigiditatẽ fabularum* Chion *uocatus.*

AGATHO *Athenienſis parum quidem uehemens tragicus fuit, at moribus optimis, uictuq; ſplendiſſimo: ut merito fuerit omnibus amicis iucundiſſimus. Fertur Plato ſcribendi Sympoſij occaſionẽ accepiſſe quom apud hũc Agathonẽ cænatũ fuiſſet.*

THEODECTES *Ariſtandri ex Lycia Phaſelites, Platonis Iſocratis Ariſtotiliſq; diſcipulus Rhetor ad Tragœdiam conuerſus docuit fabulas. 50. fertur & in laudando Mauſolos poſitis præmijs ab Artemiſia coniunge, certaſſe cum Naucrate Erythreæo, Iſocrate Appolloniata, & Theopompo Athenienſe, ac primas in Tragœdia reportaſſe, q̃q̃ alij de Theopompo traddiderint. Scripſit & Hexametris uerſibus artem Rhetoricam. Periijt autem ætatis Anno. 41.*

CARCINVS *Athenienſis, ante Philippi Macedonis Regnum. Olympiade Centeſima, Fabulas ædidit. 160. Quarum numero fuerunt Achilles & Semele.*

APOLLODORVS *Tarſeus ſcripſit Thyeſten. Acanthoplecem. Tecnoctonon. Græcos Hicetidas & Vlyſſem.*

SOPATRVS *Panodus Bacchin Hippolitum Phyſiologon Silphia Cnidia. Necyan Pylas Oreſten & Pliacen.*

CEPHISIDORVS *Antilain amazonas, Meas & Suem trophonium.*

TIMESITHEVS *capaneum Herculem Ixionem, Danaidas. Hectoris lytra. Iouis progeniem. Helenæ repetitionem. Memnona. procos. Oreſtem. Pyladem. Caſtora & pollucem.*

STRATTIS Athenienſis Anthroporeſten . Atalantam . agathos . limnomedontem Macedonas . Medeam . troilum . phœniſſas . philoctyren . argenti aphaniſmon . aphigeronta . callippiden . cineſian : chryſippum pauſaniam & pſychaſtas . PRIMA quidem Tragicorum Poetarum claſsis in hunc modum ſe habet: Nunc uero ſecundam(quæ a ſeptem ſtellarum ſimilitudine Pleias appellata) recenſeamus . Hec quidem non pluribus ꝙ ſeptem uirorum capitibus conſtat Quei omnes circa Ptolemei philadelphi tēpora colluxerunt . olympiade . 13 . ſupra centeſimam .

Septem Tragici Poetæ.

SOSICLES ſyracusāꝰ SOSIPHANeſq; filius fabulas docuere . 73

SOSISTEVS ex Troade Alexndrinus . 30 . HOMERVS andromachi & myronis Bizantiæ filius grammaticus . 45 .

PHILISCVS philoti corciræi filius : Dioniſyq; ſacerdos : a quo Philiſcium quoq; metrum denominatum . 42 .

NICOMACHVS Alexandrinus haſche . 15 . Eryphilen . gerionem . Alexandrum Ilethyan . aletida . neoptolemum myſos perſida . polixenam . trilogian . œdipum . metecbanuſas teucrū . tindareum & alcmænona .

LYCOPHRO Soclei chalcidenſis . Adoptione uero Lyci Rhegini filius . 21 . quarum hec nomina . Pentheus . Elephenor . andromeda . æolus . alethes . æolides Hercules hicetæ . caſſandris . hippiliſcus . marathonij . laius . nauplius . œdipus primus . œdipus ſecundus . ſymmachi . pelopidæ . telegonis . orphanos . chryſippus . & quæ omnium inſtar alexandra . Vbi & finem quoq; tragœdia fecit . Poſt hos enim nullus quem ego ſciam ad hec tempora fuit : qui ex ea laudem aliquam mereretur . Niſi forte unus Sophocles athenienſis : qui ſcripſiſſe fertur fabulas . 10 . & alter Gregorius nazianzæus Polemonis laodicenſis Rhetoris diſcipulus : qui uulgatiſsimam de Chriſto Tragœdiam exornauit . Dicta uero tragœdia : ſicuti cæteros interpretatos eſſe uideo : uel quaſi Trygodia : quod Priſci carminum tragicorum actores ora uini fæcibus illinierint : uel tragodia quod carminis eius precium Hircus fuerit . Ita quidem ſuſpicati : quoniam in Tragœdijs : Satyros cum hircis Baccho colludentes introduc

Tragœdia

uiderent. Ego uero contra tragodian græce dictam eſſe reor. non a facibus. aut ab hirco ſed quod aſperos cantus luctusq; contineret: quaſi Trachodian mediæ tantum littræ ſpiritu cõmutato: Nam quod Bacchus Satyri & Hircus introducebantur. Eſt enim id animal petulantiſſimum. Nota quidem hec erat. Sine Cerere & Baccho friget Venus. Priſca enim Græcorum lingua Satyri dicebantur Agricolæ: quei uino frumento cæteriſq; rebus utenſilibus plenas caſas haberent. Quos etiam nunc Satyros appellamus. Hinc enim doctiſſimus Varro: libros ſuos plurima doctrina refertos Satyras inſcripſit. Quin etiam ſatyri genitalibus Hircinis propterea fingi conſueuerunt: ut oſtenderetur: omnem libidinis intemperantiam ex ſaturitate prouenire.

De Satiris.

SATYRARVM igitur Poetæ præter Aeſchylũ duo præcipui PRATINAS Eucomiiſiue Pyrrhonidæ phliaſii filius tragicus cum Aeſchylo Chœriloq; certauit: olympiade. 70. Docuit uero fabulas circiter quinquaginta Quarum Satyricæ. 32. Nõ plus q̃ ſemel uictor. Hoc autem docente accidit ut iterum tabulata cum ſuis ſpectatoribus corruerint. Ex quo primum tempore Theatrum apud Athenienſes ædificari cœptum.

Satirici Poetæ.

RHINTHO Tarentinus cerameis filius Comicus primi Ptolemæi temporibus natus. Scripſit fabulas tam tragicas q̃ comicas. 37. Proprium autem hoc habere debebit Satyra: ut tragicis calamitatibus Iocos immiſceat: & a lachrymis in læticiam exeat: unde Ilarotragœdia nuncupata.

AGE nunc ad comicorum Poetarum capita recenſenda deueniamus. Et quoniam ea eſt inter hoſce diuerſitas ut alii Priſci: alii Medii: alii uero & Noui dicantur: idq; non tam ex temporum ratione q̃ ex ipſarum Comœdiarum uarietate: non alienum erit opinior: prius quam illos recenſeamus: Diuerſitatis eius rationem cur facta ſit breuiter explicare. Primos igitur illos Athenienſes quei Comœdiam illam ſuam Agreſtem cantum induxerunt. Nullam quidem aliam potiorem materiam quæſiſſe arbitror: q̃ ut inconditis Agreſtium actionibus Ciuilem populũ oblectarent.

De Comediarum Diuerſitatem.

Donec Cratinus & Perſonas emendauit, & actiones in compoſitiorem modum redægit & uoluptati utilitatem admiſcuit. Improbos ipſos Ciues tamq̃ publica uirga caſtigans. Quod quidẽ eo proceſſit ut nec Iudicibus pecunia corruptis. Nec Imperatoribus cæteris ue quibuſcunq; rem male gerentibus parceretur ad Ariſtophanis uſq; ætatem, in quo uetus Comœdia finem ſortita. Cæterum quum Reſpublica in paucorum poteſtatem redacta eſſet, Tyrannis in Poetas q̃ maxime ſæuientibus, non auſi ſunt amplius quemq̃ contumelijs inſectari. Quamobrem illa uiuos uituperandi libertate ſublata. Quandoquidem aliud non licebat, ad mortuos repræhendendos ſe contulerunt. Ipſius etiam Cratini exẽplo qui in ea Comœdia quam inſcrpſit Vlyſſes. nihil aliud q̃ Homero detrahere conatus eſt. Igitur & Choros ſubſtulerunt, & Perſonas ipſas protinus immutarunt. Cõſtabat autem Chorus comicus ex quattuor & uiginti uiris. Qui ſi tamq̃ e Ciuitate in Theatrum ueniret, per ſiniſtram Scenæ apſidem ingrediebatur. Si uero tamq̃ ab Agro quadrata figura per dexteram. ac modo Actores alloquebatur, modo illis abeuntibus per Orcheſtram incedens ad Populum ne ocioſe ſederet, ſe conuertebat. Quo tempore, uel de Rebus publicis, uel de Priuatis ad Poetam pertinentibus concinebat.

PERSONAE uero fieri antea ſolebant q̃ maxime ſimiles ijs quorum mores indicabantur, ut continuo Populus intelligeret, De quo res ageretur. Quod protinus immutatum eſt, atq; ijs Perſonis uti cœptum, quæ uix Humanam effigiem haberent, quales in aliquot Menandri Fabulis intelliguntur, turpiſſimæ. Feſtinatum autem fuiſſe dicunt ob timorem qui a Macedonibus inſtabat, ne qua forte cuiq̃ macedonum Principi ſimiles inuenirentur, ac pœnas Poetæ darent. SED & numeros quoq; cũ fabulis innouarunt. Nam quum priſci Poetæ, tetrametris octametris ac uarijs carminum gñibus uterentur. Ipſi trimetris tantummodo uſi. SED & noua comœdia ſucceſſit Alexandri magni temporibus. Cuius materia fuit ab omni prorſus maledicentia diſcedere: & accommodatiſſimas ad humanæ uitæ uſũ

fabulas

fabulas exhibere. Quas ſolas noſtri Poetæ Latinas facere ſtuduerunt. Nunc igitur ipſos authores recenſeamus: non quidem omnes: nam omnino Mille atq; amplius Sexdecim fuiſſe dicuntur. Sed ut ab initio facere inſtituimus: dumtaxat præcipuos ac nominatiſſimos. PRISCAE *Comœdiæ ſcriptores fuere.*

Comici Poetæ. Priſci.

SVSARIO *Tripodiſcius Philini megarenſis filius a quo primum repertam Comœdiam exſtimarunt. Cuius illi duo tres ue iucundiſſimi trimetri, quos iam ut potero latine dicam. Audite quæ Suſario megarenſis loquitur Magnum quidem malum eſt mulier, ſed tamen o Populares ſine hoc malo domi eſſe non poſſumus.*

CRATINVS *Callimedis filius athenienſis Olympiade. 85. Primus in comœdia ſplendidiore ſtilo eſt uſus. Fabulas autem docuit unam & 20 uinoſus ac prope nimius adoleſcentulorũ amator. Periiſſe dictus eſt: dum pleno dolio uinum effundi uideret.*

CHIONIDES *Athenienſis quoniã primus certamina Poetarum inſtituiſſet, Protagoniſtes appellatus: olympiade. 75. Fabulæ autem ab eo ſcriptæ dicuntur Heros. mendici. perſæ & aſſyrij.*

EPICHARMVS *Tityrri ſyracuſani filius: primus comœdiam oſtendit Syracuſis una cum Phormo: olympiade. 75. ipſis pſicis temporibus. Docuit uero fabulas. 52. uel ut tradit Lyco. 35.*

PHORMVS *Syracuſanus Gelonis tyranni familiaris: ac filiorum eius alumnus: ſeptem haſce fabulas ædidit. Admetum. alcinoum. alcyonas. Ilij excidium. equum cepheum. perſeum & Atalantam. Primus omnium uſus eſt Socco & ſcena de palmarũ libris.*

ALCAEVS *Athenienſis Micci filius quintus comœdiarum ſcriptor: fabulas dediſſe dictus eſt. 10.*

TIMOCREO *Rhodius in themiſtoclem ac Simonidem melopœum comœdias fecit.*

CRATES *Athenienſis Epylici frater: primus in comœdiam Ebriacos introduxit. Fabulas autem ædidit. 6. Vicinos. lamiam. heroas. feras. famios & ſaltatores.*

EPILYCVS *autem ipſe multas quidem ſcripſit: ſed ex ijs ſola commemoratur Coraliſcus.* *Fuit & alter* CRATES *Athenienſis: cuius hæ tres fabulæ Theſaurus. aues. & auarus.*

PHRYNICHVS *phradmonis Athenienſis filius: in Sicilia perijt. 86. olympiadis anno tertio. quo urbs Roma a Gallis capta. Relictis fabulis decem: quarum hœc nomina, Ephialtes. connus. ſaturnus. monotropos. myſtes. ſatyro tragœdi. muſæ. comaſtæ liberti. & poaſtritæ.*

MAGNES *Athenienſis Icarij. quum admodum adoleſcens eſſet, ſenioris Epicharmi fabulis plurima adijcere ſolitus. Non & ipſa etiam ſenectute maturus, nam in Barbitiſcis ſua fabula ſaltauit, ornithibus uolatus auium actitauit. in Lydis uero Lidas in phenis fulicas. in Batrachis ranas exægit.*

EVPOLIS *Soſipolidis filius Athenienſis, annos natus. 17. fabulas ad populum dare cœpit, Cratinum in primis æmulatus, Docuit comœdias. 17. in quibus ſepties uictor. Nauigans aũt Helleſpontum bello quod aduerſus Lacedæmonios ſuſceptum eſt, ab ijs in quos comœdiam Baptas ædiderat eſt ſuffocatus. Vnde publico decreto cautum, ne quis deinde Poeta in bellum exire cogeretur.*

ARISTOPHANES *philippi filius q̃q̃ alij Rhodium. alij Lindium. alij æginenſem fuiſſe, & Athenienſium ciuitate donatum tradiderint, Athenienſis. Cidathenæa regione: Pandionideq; tribu. Natus olympiade. 73. ipso quidem Ludorum die. Tetrametri atq; octametri repertor. Fabulas ſcripſit. 43. de quarum numero ſuperſunt, Liſtratus. Acharnes. Nephele. Batrachin. Spheces. Ornithes. Eccleſiaxuſæ. Theſmophoriaxũſæ Pax. Equites. & quam nos barbare uertimus Plutos. Nam hæ quattuor Poeſis. Nauagus. Inſulæ ac Niobis Archippi fuiſſe creduntur.*

ARCHIPPVS *autem hic ſemel tantũ olympiade. 61. uictor*

THEOPOMPVS *Theodecti filius Athenienſis. 24. fabulas docuit.*

PHERECRATES *in agendis fabulis Craterẽ æmulatus.*

ſemperq; res nouas in ſcenam adducere ſolitus. Scripſit comœdias. 18. ac primus omnium a cauillationibus abſtinuit. Alexādri magni militiam ſecutus. Inſignes etiam hac tempeſtate fuerunt Ariſtophanis Poete filij tres. Araros. Philppus & PHILATAERVS e cuius. 20. fabulis ſolæ memorantur Achilles Corinthiates Cynegias Philaulus cephalus antilli tereus cenopion. Autophiletærus Atalanta. Nicoſtrate ac lampadophori. Fuerat autem & alter hoc nomine comicus Poeta, corpore prægrandi & ingenio rudi, qui quod ob Laidis meretricis amorem corinthum habitaret, ac Paraſitos aleret: ab ipſo ſæpius ariſtophane proſciſſus eſt. Comœdiæ quam mediam nominarunt authores. 57. Horumq; fabulæ mille atq; amplius. 17 fuiſſe numerantur. Verum enimuero nominatiſſimi ANTIMACVS Pſecas qui primus inſtituit proprijs nominibus in comœdia parcendum eſſe.

STEPHANVS ac Stephani filius ANTIPHANES Athenienſis, quei. 98. olympiade Nulla prorſus Poetica fictione inſignes, ſed tantummodo communem dicendi conſuetudinē ſecuti, adeo commenta magis q̄ uerba placere ſolent maximam ſunt authoritatem conſecuti. Antiphanem uero non nulli dixerunt fuiſſe Theſſalum ex Lariſſa. & in Athenienſium ciuitatem a Demoſthene adſcriptum. Quaſi ad ſcribendas Fabulas natum. ſcripſit enim. 364. comœdias, uel ut alij uoluerunt. 280. ter ac decies uictor. Perijt aūt in Chio: oſſaq; eius Athenas tranſlata. Comici Poetæ Medii.

APOLLOPHANES Athenienſis qui ſcripſit Dalin. Iphigeronta. Danaen. Cretenſes & Centauros.

DIOCLES phliaſius qui ſcripſit de meretricis nomine thalattam. apes. Bacchas. Oneiros & Thyeſten. Primus autem hic inueniſſe dictus in Oxybaphis Harmoniam: dum in Xyliphio teſtacea uaſa pulſaret.

SANNIRIO Athenienſis qui ſcripſit Danaen Ionem riſum & pſychaſtas.

PHILLYDIVS Athenienſis qui ſcripſit augen. ægeum. anteam de nomine meretricis. dodecaten. Nauſicaam. helenen.

Atlantam. Herculem. polin. & phreorychon.
METAGENES Athenienſis Duli filius: qui ſcrpſit auras. mammacythum. thurioperſas. philothyten. Homerum. et aſcetas.
THEOGNETVS Theſſalus qui ſcripſit phaſma. philode ſpoton. philargiron. & centaurum
CANTHARVS qui theseum ſymmachias ædonas Myrmicas & medium.
ARCHEDICVS qui theſeum & diamartanonta,
PHOENICIDES qui Philarchum miſumenon:
MNESIMACHVS qui philippū hippotrophon et buſirin.
PLATO Athenienſis cuius ſplendidiore ſtilo ſcriptæ Fabulæ: Grypes Dædalus. Adonis Aphieron. feſtiuitates. Europa. Crecia. Iuppiter cacumenos. Io. Lacones. Laius cleopho. Metœci. formicæ. mammacythus. uictoriæ. Perialgus. Cercopes. Hyberpolos. Phao, Legati. Nox longa Sophiſtæ. Sceue Menelaus Synexapaton. Syrphax Androphonos & Panagiriſtæ.
NICOPHORO Theronis athenienſis filius fabulas quidē edocuiſſe dictus eſt q̄plurimas: ſed quæ commemorantur: hæ. Rediens ex inferis. Enchirogaſtores. pandora. Veneris progenies & Sirenes.
PHILONIDES Athenienſis primo Fulloniam exercuit. mox ad ſcribendas Fabulas ſe contulit. Scripſit autem egregie permultas; ita ut uideretur antea non plus Poeticam q̄ Fulloniam exercuiſſe. Memorantur uero ex eius Comœdijs duæ: Vehiculum & cothurni.
HABVIT & filium NICOCHAREM cuis fabule fuerunt Amymone Galatea Lemniæ Peplops. Cretenſes. Lacones Chirogaſtores & Centauri.
TIMOCLES duo fuerunt: atq; ambo Athenienſes. Alterius Comœdiæ fuerunt: Centaurus. Epi. philodicaſtes Cauny Chærecatos Pictes & Demoſatiri.
ALTERIVS uero Polipragmon Lethe. Dioniſus. Delos. Icarij. coniſalus. Dioniſiaxuſæ. Dracontion Meretrix He

roes Oreſtes & Marathonij.

NICOSTRATVS Athenienſis *ſcripſit Pandarum quæ philetæri exiſtimata. Hierophantem. Clinen. Ancillam. calumniatorem Heſiodum. anterofan. coquum Proſerpinam. otidem. pluton. ſirum & tociſten.*

SOPHILIVS *Sicionius Citharœdum. Phylarchum. tindareum. Ledam. Delum chiridion & parathecen.*

EPINICVS *Athenienſis hipoballomenas.*

HENIOCHVS *Trochilum. Epiclerum. Gorgonas polipragmona therícion. polieuction. hemiginæon. theoſtigen apophrada. Bariorgeton. cociton ſtignon. & Eclocheuma.*

MYRTILVS *Liſidis filius Hermippiq; frater: Amores & tetanopanes: nã Hermippus ipſe. 40. fabulas dediſſe dictus*

ANAXANDRIDES *Anaxandri camerij Rhodius ſiue ut non nulli ſcripſerunt Colophonius: olympiade Centeſima prima. Philippi Macedonis Aminthæ filij certaminibus affuit: ac primus in nouam comœdiam iter aperuit, Dum in ſcenam amores & uirginum raptus inducit. 65 (quas edocuit) fabulis. decies uictor.*

NOVAE *uero Comœdiæ authores. 64. fuiſſe tradduntur. Quorum præcipui fuere* PHILEMO *Damonis Siracuſani filius Atticus ciuis factus: olympiade. 113. Alexandri magni temporibus Fabulas docuit. 97. Vixit autem annos amplius C. Habuit filium Philemonem: qui ſcripſit fabulas. 54.* Comici Poetæ. Noui

PHILIPPIDES *Philoclei filius Athenienſis. Fabulas docuit. 45. Vndecima ſupra. C. olympiade. Qua &* PHILISCVS *natus eſt, qui haſce nouem comœdias ædidit. Adonin, themiſtoclem. olimpium. Iouis, panis, Mercurij Veneris, Dianæ, atq; Apollinis progeniem.*

MENANDER *Diopithis & Hegeſiſtratæ filius Athenienſis. Strabo quidem oculis, non autem & mente. Adoleſcens enim uix dum annos natus. 20, docere cœpit. Regnante Athenis Ciocle, per eam fere tempeſtatem qua primum Ludi ſcenici Romæ inſtituti. P. Sulpitio Poetico & . G. Licinio Stolone Cõ*

ſulibus. Perijt non multo anteq̃ Liuius Andronicus primus Romæ Fabulam oſtendiſſet ætatis quidem anno .52. Relictis .108 fabulis. Et ad Philemaũ regẽ Epiſtolis oratione ſoluta q̃plurimis, Vixit uero ſemper feminarũ amoribus ad inſaniã addictus.

DIPHILVS Sinopenſis docere cœpit tunc quom & Menander. Perijt Smyrnæ paulopoſt menandrum. Relictis ab ſe fabulis haud paucioribus q̃ Menandri.

APOLLODORVS Gelous cum menandro clarus habitus eſt: eiuſq; fabulæ memorantur. Philadelphi: Deuſopœus: Hiereia: Grammatodeipnos: Pſeudeas: Siſyphus & Aeſchiron.

Septem Tragici Poetæ.

POSIDIPPVS Caſſandræus cyniſci filius: docere cœpit poſt menandri mortem anno tertio. Docuitq; fabulas .30.

APOLLODORVS Athenienſis ſcripſiſſe fabulas fertur. 47. quinquies uictor.

ALEXIS autem Thurius qui Sybaris antea uocabatur. 245.

XENARCHVS Athenienſis haud paucas. Quarum præcipue: Bucalio: ſcythæ. didymi. porphyta. priapus. pentathli. ſomnus & miles.

PHILISTIO Nicaeus ſiue ut Philoni uidetur ſardianus. poſt complures fabulas, quarum eſt Miſopſephiſtæ: nouum mortis genus: Interijt nimio riſu. quod epigrammate notatum O lachrymabilem humanam uitam. En riſu perijt nicaeus philiſtio.

POLYZELVS Athenienſis ſcrpſit niptra. dimotyndareos. muſarum. Veneris ac Dioniſij progeniem.

PHILIPPVS Athenienſis codoniaſtas.

BATTO androphonon & euergetas.

STRATHO phœnicem.

POLYEVCTVS Heniochum.

TELESTES aſclepium & argo.

ARISTONYMVS Athenienſis q Philopatoris ptolemæi bibliothecis poſt apolloniũ præfuit. præter cæteras fabulas ſcripſit & Solem rigentem: ut uideri poſſit. hominum ingenia iam tum deferuere cœpiſſe.

Tragœdia

QVARE & nos cætera comicorum Poetarum multitudine

derelicta: tranſeamus ad eos qui Iambographi nominantur. Quo Iambographi
rum primus fuiſſe fertur SIMONIDES *Crinei filius amorgi* Poetæ.
nus. Poſt bellum Troianum *annis ſex & quadrigentis. Ante*
Romam uero conditam circiter .20. Non nulli *tamen* SIM-
MIAM *Rhodium grammaticum non Simonidem amorginum*
fuiſſe putarunt cauſis haud multum explicatis.

ARCHILOCHVS *Teleſiclis parij filius* Apollinis *predi-*
tione priuſq̃ naſceretur clariſſimus inmortaliſq; futurus .33. olym
piade (qua & Homerum *pleriq; tradiderunt) natus.* Notior
aũt eſſe cœpit Cyge *lydorũ.* Tullio *hoſtilio Romanorũ regnum*
obtinentibꝰ. Dũ Lycãbes Neobulen *filiã ei deſpondiſſet: ac mox*
ei denegatam Archiæ *collocaſſet: adeo atrociter inuectus eſt,*
ut & Socer *& uxor & filia ſuſpendio uitã finierint. Materia*
uero carminis preter maledicentiã fuit: ut muliebres concubitus
uituperaret. Puſioniosq; cõprobaret: ob quam turpitudinẽ a Lace-
dæmonijs cautum: ne perlegeretur. Interfectus aũt Archiæ *frau*
dibus a Chalonda corace: qui ob ſceleſtiſſimum parricidium Del
phis a Pythia *templi aditu prohibitus: indicatusq; nobiliſſimo*
Poetæ digniſſimas pœnas exoluit.

HIPPONAX *Protidis ac pythei filius* Epheſius*: non mul*
tis poſt Archilochum *annis: ab* Athenodoro *& coma tyrannis*
patria pulſus Clazomenas *habitauit. inuectusq; in Bupalũ & athe*
nin ſtatuarios q̃i turpiſſimã faciẽ eiꝰ in contumeliã effinxerant.

ANANIAS *laudatiſſimus quidem (ſed ut ingenue fatear)*
Præter aliquot eius Iambos nihil amplius quod recitem habeo.

SED & SOTADES *Cretenſis maronites: primus hoc ge*
nere carminis Phlyacas ideſt Cynœdos conſcripſit: ionica lin-
gua: nam Ionici ſermones tum illi uocabantur. Quam ſcribendi
formulam (ut Athenæus *ait) ſecuti ſunt,* Alexander *ætolus.*
Pyrrhus mileſius. Theodoras*: timocharidas &* Xenarchus.
Sunt autem eius generis ſpecies. Deſcenſus ad inferos. Priapus.
in Beliſtichen. Amazo. Paralytrumenos & Enclyomenæ.

NVNC *autem Lyricos poetas enarremus.* LYrici
ALCAEVS *Mitylenæus olympiade. 22. clariſſimus habi-* Poetæ.

tus eſt. Et quia ſemper in republicæ ſtatu laudando, Tirannideq; deteſtanda uerſatus eſt: ob egregij carminis ſublimitatem, plectrum eius aureũ fuiſſe dixerunt. Nam quod Pyctatus tyrannus, ante delatam tyrannidem ab eo ſæpe laceſſitus grauiſſimam atq; immortalem iniuriam ulciſci noluerit, neſcius huius ne authoritati, an illius modeſtiæ tribuendũ eſſe uideatur.

INSIGNIS & eadem ætate SAPPHO Lesbia ex Ereſo, Simonis ſiue Euomini clidiſq; filia. Quæ ſcripſit Lyricorum modorũ libros nouem. Item Flegias. Iambos Monodias & Epigrammata, primaq; plectrum adinuenit.

FVIT autem & altera Sappho mitylenæa Pſaltria, quæ ob Phaonis Mitylenæi amorem ſe de Leucato præcipitem dedit, q̃q̃ aliqui eãdem fuiſſe contenderint quæ Lyricos ſcripſit ALCMAN Lydus ex ſarde damantis Titariue filius olympiade. 27. quom regnaret apud Lydos Ardis aliacti pater. Primus amatorios modos ad Lyram aptauit, ac primus ne amplius Hexametro caneretur induxit, uſus doride Lacedemoniorum lingua. Fuit aũt & alter Alcman Poeta lyricus, ſed ex Meſſene argiuus.

STESICORVS Euphemi filius, uel ex Himera Siculus, uel potius ex Metauria italus, & ſi complures traddiderint, eum ex Palantio archadiæ Catanam profugiſſe, ibiq; mortuum, & ante portam (quæ ob id Steſichoria eſt appellata) ſepultum. Natus olympiade. 37 Perijt. 56. Scripſit autem doride lingua de grauiſſimis rebus libros. 26. Aiunt Helenes uituperatione ſcripta occæcatum, ſomnio monitum ut palinodian recantaret, recantata protinus incolumem reſtitutum. Appellantum uero Steſichorum quoniam primus Citharœdicos choros inſtituerit: quum antea Tiſias numcuparetur.

IBICVS phytij ſiue poliẓeli meſſenij, aut ut non nulli ſcripſerunt Cerdantis Rhegini filius. Policrate policratis tyranni patre regnante Samum uenit olympiade. 54. Scripſit doride lingua libros. 60. Primuſq; triangularem cytharam quæ Sãbuca uocatur oſtendit. Adoleſcentulorum amores ad inſaniam uſq; ſectatus. Quum autem a latronibus interficeretur. Grues inquit, hæ,

inquit hæ: quæ tum ſuperuolabant, mortis meæ iudices erunt. Non multo poſt: quum unus eorum in Ciuitate Grues aſpiceret. Ecce ait ſocio Ibyci Iudices. Quibus uerbis ab eo qui auſcultauerat in iudicium adductus: rem omnem confeſſus eſt: atq; ita illi meritas pœnas Poetæ dederunt: unde prouerbiũ: Ibici grues

ANACREO Teius ſiue Scithini ſiue Eumelij ſiue Parthenij Ariſtocritiue fuerit filius. Policrate Sammiorum Tyranno natus eſt Olympiade ſecunda quinquageſima. q̃q̃ non nulli Cyro et cambyſe regibus. 22. dixerint. Pulſus ab Hiſææo Tyranno. Abdera thraciæ urbem incoluit. Natus ad locos cantus compotationes & puerorum amores. Scripſit etiam Iambos & Elegias & quæ Anacrontea uocantur. Perijt iam ſenex: uuæ paſſæ accino ſtrangulatus.

PINDARVS thebanus daiphanti filius & Myrtidis mulieris diſcipulus. olympiade. 45. Anteq̃ Xerxes in Græciã traeciſſet annis non plus, 40 poſt Romam uero conditam anno centeſimo & nonageſimoquarto. Et ex quo regnare cœperat Seruius tullus trigeſimo. In tota Græcia factus illuſtris. Scripſerat enim quæ nunc etiam extant Olympia · pyhia. Iſthmia nemæa Item proſodia. bacchica. daphnephorica. hyporchemata. Scolia pæanas. hymnos dithirambos enthroniſmos. Encomia. threnos. Epigrammata epica. tragœdias. 17. & oratione ſoluta q̃plurimas ad Græcos parænefes. Fuit uero & alter Pindarus huius ex ſorore nepos Scopelini filius. Cuius uerecundia motus Alexander magnus: quum thebas erueret: domum familiamq; ſeruari iuſſit.

SIMONIDES Iulidites ex Cea inſula paulo poſt ſteſichorũ mortuum. Natus olympiade. 56. Perijt. 88. magnum & pietatis & relligionis exemplum. Nam quum inuentum littore cadauer ſepeliuiſſet: noctu inſomnis monitus ne poſtero die nauigaret: a præſenti naufragio ſeruatus eſt. Quumq; apud ſcopã theſſalum cœnaret: a Dioſcuris quorum hymnum cecinerat: imminenti ruinæ periculo ereptus eſt. Scripſit autem doride lingua ſemper uſus. De dareo & Cambyſe de Xerxis Naumachia

Bellum nauale quod geſtum eſt in artemiſio verſibus elegis. Pugnam ſalaminiam melicis. Trenos etiam. Encomia. panas Epigrammata tragœdias & Memoriæ hymnum In quo cætera omnia præter eam tempore coinquinari ipſumq; tempus ex memoria reiuueneſcere ac nunq̃ interire traddidit. Celebre dictum eius fertur. nec deos cum neceßitate luctari. Primus autem micrologian induxit, & aſmata lepidiore ſtilo conſcripſit. Quale illud quod noſti iucundißimum de Spartanis: quei ad Thermophylas duce Leonida ceciderunt: ob admirabilem carminis ſuauitem Melicertes appellatus habuiſſeq; dictus eſt duas archulas: alteram inanem: alteram gratijs omnibus refertißimam.

IISDEM fere temporibus: in eadem ciuitate: ex eadem familia, & eodem genere carminis clarus habitus eſt.

BACCHYLIDES Medonis filius.

MELICI uero præter quos ſupradiximus inſignes Poetæ fuerũt.

Melici Poetæ.

MVSAEVS Thebanus thamyræ filius qui multo ante Troiana tempora ſcripſiſſe fertur mele & aſmata.

THALETAS Cretenſis ſiue ut nonnulli uoluerunt illyrius qui ante Homerum ſcripſit Lyricos & mele.

LASVS Charbini filius Hermioneus ex Achaia, quem pleriq; inter ſeptem Græciæ ſapientes Periandri loco adnumerarũt. Anno poſt urbem Romanam conditam tertio natus. Primus muſicas rationes deſcripſit. Dithyrambum in certamen adduxit et eiuſmodi cetaras contentioſas diſceptationes oſtendit.

MENALIPPVS Melius eadem qua & pindarus Daiphanti ætate. Scripſit Dithyramborum plurimos libros. poemata epica. Elegias & epigrammata.

MENALIPPIDES huius ex ſorore Nepos, & Critonis etiam Lirici filius. Scripſit mele. Lyricos. aſmata & Dithyrãbos In quibus plurima innouauit. Obijt apud Perdicam Regem: cum quo familiarißime uixit magno ſui deſiderio relicto.

PHILOXENVS Euletideæ cytherij ſiue ut Calliſtratus ſcribit Pontici ex heraclea filius, ab Ageſylo quodã enutritus & ob frugalitatem Formica nominatus eſt. Illo autẽ mortuo em-

ptus amenalippo Poeta. Poeticam ab eo didicit. Scripſit Dithyrambos. 24. Melicis uero carminibus Aeacidarum genealogiã Obijt aũt Epheſi, quo tẽpore Citherij in Lacedæmoniorũ poteſtatem redacti. ac Porſena cluſinorũ Rex Romã obſidebat. Sed nec MESOMEDES Cretenſis q̃q̃ longo interuallo Cæſaris Hadriani libertus hoc in loco tacebitur. Qui præter alia multa melicis modis Antini qui fuerat domini exoletus laudes concinuit. Dirus hic erat in Antoniũ q poſtea Cæſaris fuit Præceptor. eũq; non tam litteras q̃ Citharam edocebat. Quam iniuriam ille ulciſcens L. Syllæ monumento ſic inſculpſit. Et Meſomedi qui cytharœdicas leges ſcripſit.

ASMATHOGRAPHI Poetæ preter quos enumerauimus inſignes ante Homerum fuere. Phemius ithacenſis. Automedes. Demodocus & Charis corcirenſes cæteraq; multitudo quam Demetrius phalereus enumerat. Poſt Homerum uero fuere — Aſmato graphi Poetæ

ARIO mithemnæus Ciclei filius haudquidem multis ante conditam urbem ànnis, q̃q̃ alij. 36. olympiade ſcripſerint Scripſit quæ Aſmata procœmia nuncupantur uerſibus ad duo millia, Primus dithirambũ cecinit. Primus ẽt in Tragœdijs chorũ inſtituit, ac Satiros uerſibus, non autem incompoſitis ut prius uerbis loquentes induxit. Quom uero ex Italia principum liberalitate ditiſſimus in patriam enauigaret. Naturarumq; perfidia ſe mox periturum intelligeret, in mare deſilijt, Delphinorumq; præſidio Corinthum incolumis enauit. Quo quum & illi tempeſtate delati perueniſſent, meritiſſimas indigni ſceleris pœnas eluere. Ipſe uero diuinos honores a periandro ſtatua poſita conſecutus

DIAGORAS Teleclidæ mileſij filius ab Abderitano Democrito circa olimpiada mille drachmis emptus: & ad Philoſophiam inſtitutus eſt. Animum autem ad Lyricam appulit Paulo poſt Pindarum & Bacchiliden. Appellatuſq; Atheos, quoniam Apopirgizontas Cercundes opus ædidit: ubi publica de Dijs opinio uehementer oppugnabatur.

SED et Tibicĩes ac citharœdi poetæ ne pretermittã9, ĩſignes fuer

MARSYAS Lidius Satiri genero: Hiagnidis ante Troiana tpa diſcipulus. Dum Cibelen Meonis filiam a qua Fiſtula reperta fuerat ingenti quodam amore uerecundius proſequeretur. Citius enim paſſusfuiſſet ſe mori q̃ eius pudicitiam uerbis pertentare. Primus ad amorem ſuum honeſtius indicandum e calamis tibias coniunxit. Verum autem quum illa grauida facta fuiſſet ex Attide. Attisq; deprehenſus & membratim a Patre diſcerptus: Iam nimio dolore ueſanam diu miſerans comitatus eſt: Donec Apollo Cibelis amore captus aſſiduum cuſtodem inuidere cœpit: ac in demortui Marſiæ locum optari concupiuit. Itaq; quum ambo in Muſicum certamen deſcendiſſent: conuictus ab Appolline Marſias: pelle in utrem denudatus ab eo fuit. Cruorq; in fluuium (qui ab eo Marſias apellatus eſt) fluxit. Locum autem ubi hæc acta fuere: nunc quoq; Phriges oſtendunt.

OLYMPVS miſus Mæonis regis filius Tibicẽ & Melicus Poeta Marſiæ diſcipulus fuit: e cuius nomine mons in Miſia cognominatus nihil quidẽ ex ſe noui attulit: niſi q̃d de Marſia didiciſſet. Fuit & alter eius nominis Tibicen phrix: Mida Gordij filio regnante. Qui præter egregiam Phrigiorum modorum rationẽ nihil etiam præclari de ſe reliquit.

TERPANDER ſiue fuerit arnæus: ſiue ex antiſſa Lesbius: ſiue, ut pleriq; uoluerunt ex Heſiodi genere Cumæus. Primus Heptachordon Liram fecit: & Lyricas leges Carminibus adidit, Quod tamen aliqui ad Philammonem rettulerunt.

ARISTOCLIDES e Terpandri genere Citharista medicis temporibus inclaruit: ac Phrinin auletẽ ſecum habens Citharam edocuit. Hiſtrus tamen in Melopœis ſcribit phrinin Canopis Lesbij filium quum Hieronis tiranni coquus eſſet. cum alijs compluribus Ariſtoclidæ dono datum. Quod ſi uerum fuiſſet: nunq̃ ueteres Comici qui tam ſæpe illũ deſcripſere: tacuiſſent.

PHRYNIS quidem ipſe primus apud Athenienſes uiſus eſt Citharam pulſaſſe. Calliaq; regnante Panathenæorum uictor.

TIMOTHEVS ſiue Terſandri Neomiſi ſiue Philopolidis mileſij filius, Philippi macedonis temporibus primus decimã atq;

undecimam chordam addidit. Antiquamq; muſicam molliorem reddidit. Scripſit autem quæ Muſicæ leges dicuntur undeuiginti. Dithirambos. 17. Hymnos. 21. Diaſceuas. 7. Procemia. 36 Item Encomion. Perſas. Nauplion. Phineidas. Dianã, & Laertem. SED ne recenſendi modum pretergreſſi eſſe uideamur. Tandem eos percurramus: de quibus poſtremo loco dicturos nos eſſe polliciti ſumus. Et ut rem breuiſſime tranſigam: Hymnos deorum quei ſcripſerint: Præter unũ Aſclepiadem omnes reor enumerati. Ex ijs uero quei nuptiarum celebritates hoc eſt Epithalamia compoſuerunt: præcipuam laudem eſt conſecutus Agamestor pharſalius. EX ijs autem quei ſunereas laudationes hoc eſt Epicedia. Monodias. Threnos. & Epithaphia conſcripſerunt. Non quidem plures q̃ quos obiter enarrauimus occurrunt niſi unus Dioniſius bizantius qui tantummodo Threnos & Epicedia ſcripſit. Epicedia uero dicuntur quom ſuper ipſo funere curas doloreſq; noſtros indicamus. Monodia quom tragico more ſolam eius qui perijt uitam decantamus. Threnus quom calamitatem que ex illius morte prouenerit: deploramus. Epithaphium uero quom ſepulti laudes in ipſo tumulo recenſemus. Sed Epigrammata quoq; dicta quæ clariſſimorum uirorum Statuis inſcriberentur. Mox & ad uiuos deſcribendos adducta. Horum autem ſcriptores propemodum innumerabiles. Præcipui tamen fuere Simonides maior Cuius meminit Herodotus. Antipater Sidonius, Antipater theſſalus Archias Agathias Addæus Alcæus, Alphæus Antiſtius, Arabius Baſſus, Bianor Boethus, Crates cinicus, Callimachus Cerealius, Cirillus Diotimus, Dioſcorides Ericius egeſippus Eueni parij duo quei & elegias ſcripſere. Euodus Ermiodorus Epigonus Germanicus cæſar Getulicus Gerſus. Io. Leonides tarentinus Lollius Lucilius Macedonius conſul Mæcius Metrodorus Menecrates Mirinus muſiccius: Honeſtus. Plato iunior Pancratius Pætus Proclus Poſidippus Philo Philodemus. Ruffus Ruffinus Sarapio Statillius flaccus Satirus Secæus Simmias Tullius gemius Tiberius cæſar Tiberius illus Zoſimus thaſius: & cætera quã tu optime noſti multitudo.

Epigrammatographi Poetæ.

HABES Igitur mi Pucci plura etiam opinor q̃ a me rogaue ras: ut iam ſi noſter de Arte Poetica Libellus Noua quadam Sorte prius ad alios q̃ ad te cui primo deſtinabatur exierit. Nullo modo te pœnitere debeat. Cum hac tandem acceßione fortaßis non inutili perueniſſe.

F I N I S.

POMPONII GAVRICI DIALOGVS DE TEMPORE.

CVius opus? quondam lyſippi: dic mihi quis tu?
Tempus, quid nam operæ eſt tibi? cuncta domo,
Cur tam ſumma tenes? propero ſuper omnia uelox,
Cur celeres plantæ? me leuis Aura uehit,
Cur tenuem tua dextra tenet tonſoria falcem?
Omnia noſtra ſecans radit acuta manus,
Cur tibi tam longi pendent a fronte capilli?
Fronte quidem facilis ſum bene poſſe capi,
Cur tibi poſterior pars eſt a uertice calua?
Poſterior nemo prendere me poterit,
Talem me finxit quondam ſycionius, hoſpes
Et monitorem hoc me ueſtibulo poſuit,
Pulchrum opus artificem laudat, proh iuppiter oq̃
Debuit hoc pigros ſollicitare uiros.

HEu ſortem miſerandam hominum uitamq; pigendam
Quam miſera nati conditione ſumus,
Non ita maurus equus, non & leuis Aura fauoni
Non ita per noctem ſomnia uiſa breuem,
Quam cito formoſæ præter uolat Aura iuuentæ
Quam cito iucundi temporis Aura fugit

Hora fugit, curæ accelerant, morbiq; ſequuntur
Occupat & tremulum curua ſenecta caput
Stulti mortales lugemus morte peremptos
Lugendum ætatis quum perit ipſe decor,

VINCENTII CAMPANATII BONONIENSIS EXASTHICON.

GAuricus ære ſuo Lucas excudere Iuſſit
Hoc opus, ut fratris ſit memor uſq; ſui,
Et iuuenes ualeant conſcendere culmina montis
Parnaſi, Paulo ſceptra tenente Iouis,
Tertius e ſummo qui iam delapſus Olympo eſt
Vt Deus hic Terras, Iuppiter Aſtra regat.

¶ *Impreſſit Romæ Valerius Doricus & Aloyſius Frater Brixiani, Menſe Octobri, Anno ſalutis.* M. D. XXXXI.
Vertente.

Laboratorio
Restauro
Pandimiglio
ROMA
1969